

IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOJ REVIZIJI

ZAVODA ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA ŽUPANIJE POSAVSKE

2022.

Broj: 01-02-08-11-3-2978-7/22

Sarajevo, kolovoz 2023.

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠĆE NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA	1
2.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II.	REZIME DATIH PREPORUKA	5
III.	KRITERIJI ZA FINACIJSKU REVIZIJU	7
IV.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI	8
1.	UVOD	8
2.	PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE.....	8
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA	9
4.	SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	11
5.	PLANIRANJE I IZVJEŠĆIVANJE.....	14
5.1.	Izrada i donošenje financijskog plana i plana poslovanja	14
5.2.	Izveščivanje	15
6.	FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	15
6.1.	GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA	16
6.1.1.	Prihodi	16
6.1.1.1.	Prihodi od poreza	16
6.1.1.2.	Neporezni prihodi.....	16
6.1.1.3.	Primljeni transferi	16
6.1.2.	Rashodi, izdaci i financiranje	16
6.1.2.1.	Rashodi i izdaci Stručne službe	17
6.1.2.1.1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih.....	17
6.1.2.1.2.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	18
6.1.2.2.	Rashodi zdravstvene zaštite.....	19
6.1.2.3.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	25
6.1.3.	Financijski rezultat.....	27
6.2.	BILANCA STANJA	28
6.2.1.	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe	28
6.2.1.1.	Novčana sredstva	28
6.2.1.2.	Kratkoročna potraživanja.....	28
6.2.2.	Stalna sredstva	29
6.2.3.	Kratkoročne obveze i razgraničenja	30
6.2.4.	Popis sredstava i obveza	30
6.3.	IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA.....	31
7.	JAVNE NABAVE	31
8.	SUDSKI SPOROVI.....	32
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA	32
V.	PRIVICI	34
1.	GODIŠNJA FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	34
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA	34

I. IZVJEŠĆE NEZAVISNOG REVIZORA

Izvješće nezavisnog revizora daje se na temelju provedene financijske revizije koja obuhvata reviziju financijskih izvješća i reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju financijskih izvješća **Zavoda zdravstvenog osiguranja Županije Posavske (u daljnjem tekstu: Zavod)** koja obuhvaćaju: Bilancu stanja na 31. 12. 2022. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvješće o novčanim tijekovima, Izvješće o kapitalnim izdacima i financiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanog u odjeljku *Temelj za mišljenje s rezervom*, financijska izvješća izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, financijski položaj Zavoda na 31. 12. 2022. godine, novčane tokove i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na taj dan, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvješću:

- Prihodi i rashodi po temelju međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju nisu knjigovodstveno evidentirani niti priznati sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH, kojim je propisano da se rashodi priznaju na temelju nastanka poslovnog događaja, a prihodi u onom razdoblju kada su mjerljivi i raspoloživi. To je za posljedicu imalo precijenjene rashode za 507.926 KM i prihode za 104.051 KM. Osim toga, zbog međusobnog prebijanja obveza i potraživanja po temelju paušalnih naknada, podcijenjene su obveze, potraživanja i razgraničeni prihodi za 178.646 KM, što nije sukladno Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH (točke 6.1.2.2 i 6.1.3 Izvješća).**

Reviziju financijskih izvješća obavili smo sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okviru profesionalnih objava.¹ Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Temeljni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 200 – Principi financijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi financijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo od Zavoda sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za financijska izvješća

Rukovodstvo Zavoda odgovorno je za izradu i fer prezentaciju financijskih izvješća, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz financijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u danim okolnostima.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa financijskog izvješćivanja koje je ustanovio Zavod.

Odgovornost revizora za reviziju financijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su financijska izvješća kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena sukladno INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utječu na ekonomske odluke korisnika, donesene na osnovu tih financijskih izvješća.

Kao dio revizije, sukladno INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja financijskih izvješća, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola;
- stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola Zavoda;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovana na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u unutarnjim kontrolama, koji su otkriveni tijekom revizije.

2. IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju financijskih izvješća **Zavoda zdravstvenog osiguranja Županije Posavske za 2022. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Temelj za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, financijske transakcije i informacije Zavoda za 2022. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvješću:

- 1. Prilikom sačinjavanja i donošenja Financijskog plana nisu ispoštovani rokovi, nisu sačinjavani godišnji i kvartalni planovi novčanih tijekova, niti su planirana odgovarajuća sredstva za pokriće akumuliranog deficita, što nije sukladno Zakonu o proračunima u FBiH. Također, sukladno Zakonu o zdravstvenom osiguranju nisu planirana i izdvojena sredstva pričuve (točka 5.1. Izvješća).**
- 2. Zavod nije učinio javno dostupnim Naputak o uvjetima i načinu dodjele jednokratne novčane pomoći sa granta za pomoć pojedincima, na temelju kojega se mogu ostvariti jednokratne novčane pomoći za teška oboljenja. Zbog navedenoga nije osigurana transparentnost i pravo na zaštitu svim osiguranim osobama sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Zakonu o zdravstvenoj zaštiti. Također, nije se moglo utvrditi na koji način su odobrena sredstva jednokratne novčane pomoći po pojedinačnim zahtjevima (točka 6.1.2.3 Izvješća).**
- 3. Popis potraživanja i obveza, te usuglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem potraživanja i obveza nije izvršeno sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH (točka 6.2.4 Izvješća).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okviru profesionalnih objava. Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Temeljni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvalitete u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo od Zavoda sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pozornost na sljedeća pitanja:

- **Vođenje evidencija o radnom vremenu vrši se na način da kod zaposlenika nije iskazano vrijeme početka i kraja radnog dana, kao i vrijeme korištenja pauze u tijeku rada, zbog čega izražavamo sumnju u njihovu vjerodostojnost (točka 6.1.2.1.1 Izvješća).**
- **Ugovaranje usluga zdravstvene zaštite obavljeno je putem javnog poziva prema zdravstvenim ustanovama na temelju Odluke Vlade Županije Posavske o osnovama za sklapanje ugovora sa zdravstvenim ustanovama i privatnim zdravstvenim djelatnicima. Postupak ugovaranja utvrđen Odlukom nije sukladan članku 52. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, kojim je, između ostalog, regulirano da će se dodjele ugovora o pružanju zdravstvenih usluga provoditi prema propisima o javnim nabavama (točka 6.1.2.2 Izvješća).**
- **Nije prezentirano na koji način je Upravno vijeće utvrdilo maksimalni iznos do kojega Zavod financira ili sufinancira ortopedska i druga pomagala, a koji je utvrđen na temelju članka 19. Statuta „Odlukom o listi ortopedskih i drugih pomagala koja se financiraju ili sufinanciraju iz sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Županije Posavske“ (točka 6.1.2.2 Izvješća).**

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih Izvješća, rukovodstvo Zavoda odgovorno je osigurati da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu sukladne propisima kojima su regulirane i potvrditi da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. **Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena sukladno INTOSAI Okviru profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji.** Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Zavoda, prema definiranim kriterijima, sukladno zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 29. 8. 2023. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, s. r.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, s. r.

II. REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.*	Donijeti nedostajuće unutarnje akte i procedure kojima će se regulirati poslovni procesi u Zavodu, kako bi se uspostavio funkcionalan sustav unutarnjih kontrola.	4.
2.*	Sačiniti mapu procesa, utvrditi rizike i sukladno tome donijeti registar rizika, kako to nalaže Zakon o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnik o provođenju financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.	4.
3.	Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji donijeti na način propisan člankom 97. Zakona o zdravstvenom osiguranju.	4.
4.	Knjigovodstvene isprave prije knjiženja prekontrolirati sa stanovišta formalne, suštinske i računске ispravnosti sukladno članku 13. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.	4.
5.	Uspostaviti funkciju unutarnje revizije sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilniku o kriterijima za uspostavljanje jedinica za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH.	4.
6.*	Donijeti plan integriteta i poduzeti preventivne aktivnosti s ciljem smanjenja rizika za nastanak korupcije i drugih nepravilnosti.	4.
7.*	Kod pripreme i izrade financijskog plana dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o proračunima u FBiH u dijelu rokova sačinjavanja i podnošenja financijskog plana, sačinjavanja godišnjih i kvartalnih planova novčanih tijekova i planiranja sredstava za pokriće akumuliranog deficita.	5.1
8.	Planirati izdvajanje sredstava pričuve sukladno Zakonu o zdravstvenom osiguranju.	5.1
9.	Imenovati Odbor za likvidnost sukladno Zakonu o proračunima u FBiH.	5.1
10.*	Analizu iskaza uz godišnja financijska izvješća sačinjavati sukladno Pravilniku o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.	6.
11.	Evidencije o radnom vremenu voditi sukladno odredbama Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim osobama angažiranim na radu.	6.1.2.1.1
12.*	U suradnji s Vladom osigurati da se ugovaranje usluga zdravstvene zaštite provodi putem postupaka javne nabave, kako je propisano odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Jedinstvene metodologije kojom se bliže uređuje kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove.	6.1.2.2
13.*	Kontrolu izvršenja zdravstvenih usluga provoditi u svim zdravstvenim ustanovama.	6.1.2.2

14.	Potraživanja i obveze, odnosno povezana razgraničenja i rashode, kao i prihode proizašle iz međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, evidentirati na propisanim bilančnim pozicijama sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.	6.1.2.2
15.	Ugovore o pružanju farmaceutskih usluga izdavanja lijekova zaključivati sukladno modelu ugovora koji je propisan Jedinstvenom metodologijom u dijelu koji se odnosi na obveze ljekarne o osiguranju zaliha.	6.1.2.2
16.	Uspostaviti drugostupanjsko liječničko povjerenstvo na način kako je to utvrđeno Pravilnikom o postupku i kriterijima za utvrđivanje privremene spriječenosti za rad osiguranika.	6.1.2.3
17.	Naputkom o uvjetima i načinu dodjele jednokratne novčane pomoći sa granta za pomoć pojedincima definirati bodovanje podnesenih zahtjeva sukladno utvrđenim kriterijima i pripadajuća sredstva, i objaviti ga na internet-stranici i na oglasnoj ploči svih područnih ureda Zavoda s ciljem informiranja osiguranika o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na jednokratnu novčanu pomoć.	6.1.2.3
18.*	Sredstva obveznog zdravstvenog osiguranja koristiti za namjene propisane Zakonom o zdravstvenom osiguranju.	6.1.2.3
19.*	Uspostaviti odgovarajuću pomoćnu evidenciju potraživanja proizašlih iz međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju i izvršiti usuglašavanje potraživanja i obveza s FZZOIR-om.	6.2.1.2
20.*	Poduzeti aktivnosti na upisu vlasništva nad zgradom u Odžaku i regulirati prava i obveze za korištenje poslovnog prostora u Orašju.	6.2.2
21.	Revalorizaciju za 2022. godinu izvršiti sukladno odredbama Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH, Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenih politika Zavoda.	6.2.2
22.*	Prije sastavljanja financijskih izvješća izvršiti usuglašavanje obveza za liječenje u inozemstvu sukladno članku 23. Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH.	6.2.3
23.*	Redovnim godišnjim popisom utvrditi stvarno stanje potraživanja i obveza i usuglasiti knjigovodstveno sa stvarnim stanjem, kako je propisano odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.	6.2.4
24.	Provesti postupak javne nabave usluga platnog prometa sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama.	7.

* nerealizirane preporuke iz prethodnog razdoblja (12)

III. KRITERIJI ZA FINACIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu proračuna u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu proračuna u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH;
- Odluka o načinu izvršenja finansijskog plana Zavoda zdravstvenog osiguranja Županije Posavske za 2022. godinu;
- Finansijski plan Zavoda zdravstvenog osiguranja za 2022. godinu i Izmjene i dopune Finansijskog plana Zavoda zdravstvenog osiguranja Županije Posavske za 2022. godinu;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Zakon o zdravstvenom osiguranju;
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti;
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti Županije Posavske;
- Zakon o lijekovima;
- Zakon o riznici u FBiH;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o radu;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o javnim nabavama;
- Statut Zavoda zdravstvenog osiguranja Županije Posavske; kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. UVOD

Zavod je utemeljen Odlukom o početku rada Zavoda zdravstvenog osiguranja Županije Posavske², koju je donijela Vlada Županije Posavske (u daljnjem tekstu: Vlada). Djelatnost Zavoda je provedba obveznog zdravstvenog osiguranja i proširenog zdravstvenog osiguranja utvrđenog Zakonom o zdravstvenom osiguranja³ (u daljnjem tekstu: Zakon) i Zakonom o zdravstvenoj zaštiti Federacije BiH⁴. Prava, obveze i odgovornosti koje proizlaze iz djelatnosti Zavoda ostvaruju se u sjedištu Zavoda i područnim uredima u Orašju, Odžaku i Domaljevcu.

Djelatnost Zavoda u provedbi obveznog zdravstvenog osiguranja obuhvaća: provođenje politike razvoja i unapređivanja zdravstvene zaštite u vezi s osnovnim zdravstvenim osiguranjem; obavljanje poslova u vezi s ostvarivanjem prava osiguranih osoba, brigu o zakonitom ostvarivanju tih prava, te pružanje potrebne stručne pomoći u ostvarivanju prava i zaštiti njihovih interesa; planiranje i prikupljanje novčanih sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja, te plaćanje usluga zdravstvenim ustanovama i privatnim zdravstvenim radnicima; sudjelovanje u predlaganju osnovne mreže zdravstvene djelatnosti sukladno posebnom zakonu; sudjelovanje u predlaganju ministru nadležnom za zdravstvo mjera zdravstvene zaštite; osiguravanje provedbe međunarodnih ugovora o osnovnom zdravstvenom osiguranju; obavljanje nadzora nad poslovanjem zdravstvenih ustanova, javnih i privatnih, i privatnih zdravstvenih radnika sukladno sklopljenom ugovoru, i uređivanje ostalih pitanja vezanih uz ostvarivanje prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja. Zavod provodi i dopunsko zdravstveno osiguranje, te prikuplja novčana sredstva i plaća usluge zdravstvenim ustanovama i privatnim zdravstvenim radnicima na način i po postupku utvrđenom Zakonom, Statutom i drugim općim aktima Zavoda.

Unutarnja organizacija i način rada utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta. Statutom Zavoda, radi obavljanja stručnih, administrativnih i drugih poslova, organizirana je Stručna služba, koju čine i zaposlenici područnih ureda. U Stručnoj službi je na 31. 12. 2022. godine, od sistematizirana 43 radna mjesta, bila zaposlena 31 osoba.

Sjedište Zavoda je u Odžaku, u Ulici Titova br. 37.

2. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE

Predmet revizije su financijska izvješća Zavoda za 2022. godinu i usklađenost aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li financijska izvješća pouzdana i da li bilance u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja financijskog plana. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti financijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkcija unutarnje revizije.

Revizija je obavljena sukladno unutarnjim planskim dokumentima, s prekidima u razdoblju od studenog 2022. do svibnja 2023. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

² „Narodne novine Županije Posavske“, br. 6/99

³ „Sl. novine FBiH“, br. 30/97, 7/02, 70/08, 48/11 i 36/18

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 46/10

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH izvršio je financijsku reviziju Zavoda za 2020. godinu, sačinio Izvješće o izvršenoj reviziji i dao pozitivno mišljenje o financijskim izvješćima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvješću su dane preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Zavod je postupio sukladno članku 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestio je o poduzetim radnjama radi prevazilaženja nepravilnosti identificiranih u revizorskom izvješću. Revizijom je konstatirano da nisu poduzete odgovarajuće mjere, sukladno planiranim aktivnostima.

Uvidom u poduzete aktivnosti i analizom realizacije danih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizirane preporuke	
1.	Usklađen je Pravilnik o radu Zavoda sa Zakonom o radu u dijelu utvrđivanja radnog vremena i vođenja evidencije o radnom vremenu. Donesena je Odluka o radnom vremenu.
2.	Obračun pripadajućih poreza i doprinosa na naknade za rad u povjerenstvima vrši se sukladno važećim zakonskim i ostalim propisima.
3.	Program zdravstvene zaštite za 2022. godinu donijelo je nadležno Ministarstvo zdravstva i socijalne politike Županije Posavske, sukladno Zakonu o zdravstvenoj zaštiti Županije Posavske.
4.	Osigurano je pravovremeno donošenje akata na temelju kojih se vrši izbor zdravstvenih ustanova za pružanje zdravstvenih usluga u cilju zaključivanja ugovora sa zdravstvenim ustanovama na početku godine, kako bi njihova realizacija bila u razdoblju za koji su zaključeni i za čiju realizaciju su osigurana sredstva u Financijskom planu Zavoda (Program zdravstvene zaštite za 2022. godinu donijelo je Ministarstvo zdravstva i socijalne politike, prije zaključenja ugovora o zdravstvenoj zaštiti, odnosno u prosincu 2021. godine).
5.	Donesena je procedura za ostvarivanje prava na ortopedska i druga pomagala, sukladno Odluci o opsegu prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala koji se financiraju ili sufinanciraju iz sredstava Zavoda.
6.	Osigurano je pravovremeno izmirivanje tekućih obveza kako bi se izbjeglo pokretanje sudskih postupaka protiv Zavoda za njihovo izmirivanje, te plaćanje zatezних kamata koje dodatno opterećuju i utječu na poslovanje subjekta. Zavod tekuće obveze izmiruje redovito.
7.	U zaključenim ugovorima o javnim nabavama definirani su osnovni elementi ugovora (cijene i količine roba i usluga), sukladno Zakonu o obveznim odnosima.
Djelomično realizirane preporuke	
1.	U cilju uspostavljanja funkcionalnog sustava unutarnjih kontrola i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima Zavod je donio Računovodstvene politike, ali nije sačinjena mapa procesa, nisu utvrđeni rizici niti je donesen registar rizika, kako to nalaže Zakon o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.
2.	Financijski plan donesen je 29. 12. 2021. godine, Skupština Županije Posavske dala je suglasnost, obrazložen je Plan, ali nisu ispoštovani rokovi za njegovo sačinjavanje i podnošenje, nisu sačinjavani godišnji i kvartalni planovi novčanih tijekova i nisu planirana odgovarajuća sredstva za pokriće akumuliranog deficita.

3.	Godišnja financijska izvješća, uključujući i analizu iskaza, sačinjena su. Međutim, analiza iskaza nije sačinjena sukladno članku 32. Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.
4.	Kontrola izvršenja zdravstvenih usluga utvrđenih zaključenim ugovorima sa zdravstvenim ustanovama i zdravstvenim djelatnicima nije potpuna, kako je propisano Jedinostvenom metodologijom kojom se pobliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog Zavoda i zdravstvene ustanove. Ne vrši se kontrola zdravstvenih usluga u Županijskoj bolnici.
Nerealizirane preporuke	
1.	Donijeti plan integriteta i poduzeti preventivne aktivnosti s ciljem smanjenja rizika za nastanak korupcije i drugih nepravilnosti.
2.	Donijeti unutarnje procedure kojima bi se definirala metodologija planiranja, kao i procedure koje bi osigurale praćenje efikasnosti i ekonomičnosti planiranih aktivnosti.
3.	Provoditi postupak javne nabave za pružanje usluga zdravstvene zaštite osiguranim osobama, a ugovore o pružanju tih usluga zaključiti sa najpovoljnijim ponuđačem, sukladno propisanom sadržaju i formi.
4.	Osigurati dosljedno poštovanje Zakona o zdravstvenom osiguranju FBiH kod izdvajanja za namjene koje nisu predviđene iz sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja.
5.	Usuglašavati stanja potraživanja sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.
6.	Poduzeti aktivnosti na pribavljanju validne dokumentacije, u suradnji sa nadležnim tijelima, kako bi se uknjižilo vlasništvo poslovne zgrade Zavoda.
7.	Sukladno članku 28. Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH, neophodno je vršiti usuglašavanje stanja svih obveza na 31. 12., kako bi se realno iskazale obveze.
8.	Provoditi potpun i cjelovit popis potraživanja i obveza, sukladno članku 25. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i članku 67. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.
Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja	
1.	Nije donesen unutarnji akt kojim će se regulirati liječenje osiguranika Županije Posavske u inozemstvu, jer je upućivanje i liječenje osiguranika u inozemstvu proces koji nije u nadležnosti samo Zavoda.

Nakon izvršene revizije za 2022. godinu dane su ukupno 24 preporuke, od čega je 12 novih i 12 preporuka koje su već dane u Izvješću o financijskoj reviziji za 2020. godinu (osam nerealiziranih i četiri djelomično realizirane).

Postupanje po Pismu menadžmentu

U tijeku obavljene prethodne revizije konstatirali smo postojanje određenih slabosti sustava unutarnjih kontrola, koje mogu utjecati na financijska izvješća i pravilnost poslovanja. Putem pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih financijskih izvješća za 2022. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvješću o financijskoj reviziji za 2022. godinu.

U pismu menadžmentu dano je šest preporuka, od kojih je jedna djelomično implementirana, dok za pet preporuka nisu poduzete aktivnosti. Preporuka koja je djelomično implementirana i preporuke koje nisu nikako implementirane, ponovit će se u Izvješću.

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Cilj sustava unutarnjih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Zavod u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da unutarnje kontrole funkcioniraju sukladno važećoj regulativi.

Financijsko upravljanje i kontrola

Financijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sustav unutarnjih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni rukovoditelji korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljajući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva proračunska i druga sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se donošenjem unutarnjih propisa i akata, sukladno važećoj regulativi.

Zakonom o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH⁵ i Pravilnikom o provođenju financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁶ nalaže se uspostavljanje, vođenje i procjena sustava unutarnjih kontrola na temelju COSO modela. Faktor koji najviše utječe na njegovu funkcionalnost je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja i poštovanje postojećih zakonskih propisa.

Rukovodstvo Zavoda odgovorno je za uspostavljanje funkcionalnog sustava unutarnje kontrole sukladno propisima koji to reguliraju, kao i za uspostavljanje, razvoj i implementaciju odgovarajućeg, efikasnog, efektivnog i ekonomičnog financijskog upravljanja i kontrola. Također je odgovorno za izradu unutarnjih akata (koji se zasnivaju na svih pet komponenti sustava unutarnjih kontrola, podzakonskim aktima i dobrim praksama unutarnje kontrole), poštujući principe zakonitosti, financijskog upravljanja i transparentnosti.

Rukovodstvo je donijelo Kodeks poslovnog ponašanja, kojim su definirane etičke i institucionalne vrijednosti i o čemu su upoznati svi zaposlenici.

Statutom su utvrđeni naziv, sjedište i pečat, pravni položaj, zastupanje i predstavljanje, djelatnost, tijela i djelokrug njihovog rada, imovina, financiranje i financijsko poslovanje, opći akti, javnost rada, ustrojstvo, tajnost podataka i druga pitanja značajna za obavljanje djelatnosti i poslovanje Zavoda.

Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta u Zavodu (s izmjenama iz 2018., 2019., 2020. i 2021. godine) uređeno je, između ostaloga, unutarnje ustrojstvo i sistematizacija, djelokrug rada organizacijskih jedinica, naziv radnog mjesta i opis poslova za svako radno mjesto. Pravilnik o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta usvojilo je Upravno vijeće 31. 12. 2013. godine, a suglasnost na njega nije dala Vlada kako je propisano člankom 97. Zakona o zdravstvenom osiguranju. **S obzirom na to da Zavod nije tražio suglasnost na Pravilnik, konstatiramo da Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji nije donesen na način propisan člankom 97. Zakona o zdravstvenom osiguranju.**

Imenovan je koordinator za financijsko upravljanje i kontrolu. Strategijom upravljanja rizicima iz 2020. godine, koju je donijelo Upravno vijeće, opisan je način implementiranja sustava upravljanja rizicima. Razrađena je metodologija procesa upravljanja rizicima kroz utvrđivanje rizika, postupanje, praćenje i izvješćivanje po rizicima, te definiran način suradnje s institucijama iz nadležnosti u pogledu koordiniranja pristupa upravljanja rizicima. Nisu poduzimane aktivnosti na implementaciji Strategije.

Nije vršeno identificiranje i procjena rizika, niti je uspostavljen registar rizika.

U cilju uspostavljanja funkcionalnog i efikasnog sustava unutarnjih kontrola, Zavod je usvojio određeni broj unutarnjih akata i procedura. Međutim, nisu doneseni svi akti. Zavod nije donio pravilnik o knjigovodstvu, pravilnik o unutarnjim kontrolama, unutarnji akt kojim bi se definirala metodologija planiranja, akt o korištenju službenih vozila kao i normativ utroška goriva, pravilnik o reprezentaciji.

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17 i 3/19

Donesenim Računovodstvenim politikama u 2022. godini nije utvrđen način knjigovodstvenog evidentiranja potraživanja i obveza, odnosno prihoda i rashoda, proizašlih iz međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju.

Zavod nije sačinio mapu procesa koja bi trebala sadržavati opise poslovnih procesa koji se realiziraju u Zavodu, način njihovog provođenja, pravila, procedure kontrole, nadležnosti i odgovornosti potrebne za njihovo realiziranje. Mapa ključnih procesa predstavlja preduvjet za procjenu rizika i sačinjavanje registra rizika.

Ocjenom sustava unutarnjih kontrola konstatirali smo da se fakture nakon protokoliranja dostavljaju ravnatelju na ovjeru, koji svojim potpisom jamči da je upoznat s dokumentom, nakon čega se ulazni računi dostavljaju nadležnoj službi. Međutim, fakture se unose u računovodstveni sustav bez provedene kontrole sa stanovišta formalne, suštinske i računске ispravnosti, čime je onemogućeno vraćanje knjigovodstvene isprave odgovarajućoj službi koja je zaprimila knjigovodstvenu ispravu radi otklanjanja nedostataka. Navedeno nije sukladno članku 13. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.⁷

Sukladno Pravilniku o provođenju financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru FBiH, Zavod je sačinio Godišnje izvješće o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrole, koje je dostavljeno Ministarstvu financija Županije Posavske 28. 2. 2023. godine. U Godišnjem izvješću navedene su mjere koje se planiraju poduzeti za daljnji razvoj financijskog upravljanja i kontrole.

Zavod nije dizajnirao i implementirao sustav financijskog upravljanja i kontrole sukladno Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i drugim propisima i aktima kojima se regulira unutrašnja kontrola. Nisu doneseni svi unutarnji akti, nije sačinjena mapa procesa, nije vršeno identificiranje i procjena rizika, niti je uspostavljen registar rizika. Zbog navedenog nije uspostavljeno upravljanje rizicima u dijelu utvrđivanja, dokumentiranja i praćenja rizika na razini Zavoda. Također, Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta nije donesen na način propisan člankom 97. Zakona o zdravstvenom osiguranju, jer Zavod nije pribavio suglasnost Vlade na Pravilnik.

Preporuke:

- **donijeti nedostajuće unutarnje akte i procedure kojima će se regulirati poslovni procesi u Zavodu, kako bi se uspostavio funkcionalan sustav unutarnjih kontrola;**
- **sačiniti mapu procesa, utvrditi rizike i sukladno tome donijeti registar rizika, kako to nalaže Zakon o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnik o provođenju financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH;**
- **Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji donijeti na način propisan člankom 97. Zakona o zdravstvenom osiguranju;**
- **knjigovodstvene isprave prije knjiženja prekontrolirati sa stanovišta formalne, suštinske i računске ispravnosti sukladno članku 13. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je i dostavljena Ministarstvu financija Županije Posavske sukladno članku 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.⁸

Organi Zavoda

Člankom 16. Statuta utvrđeno je da Zavodom upravlja **Upravno vijeće**. Upravno vijeće imenuje Vlada sukladno važećim propisima i ima devet članova, i to tri člana iz reda predstavnika osiguranika, dva predstavnika poslodavaca i četiri predstavnika zdravstvenih radnika iz zdravstvenih ustanova i privatne prakse. Mandat Upravnog vijeća je četiri godine. Rješenjem Vlade od 22. 12. 2017. godine imenovano je Upravno vijeće u sastavu: Ljiljana Pejić, predsjednica, i članovi: Anka Živković, Slađa Baručkić, Janja Čošković, Matija Matanović, Manda Oršolić, Adnan Šaldić, Franjo Pirkli i Ruža Nedić.

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 15/21

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 34/14

Vlada je 21. 7. 2022. godine Rješenjem o imenovanju predsjednika i članova Upravnog vijeća Zavoda imenovala Upravno vijeće u sastavu: Josip Marković – predsjednik, i članovi: Matija Matanović, Blanka Čošković, Fahrudin Garić, Ruža Bago, Franjo Pirkl, Đurđica Damjanović, Antonija Dominković i Magdalena Dominković.

Ravnatelj Zavoda je Josip Vidović, a njegov zamjenik Zijad Tvica, koje je po drugi put imenovala Vlada 16. 1. 2020. godine na razdoblje od četiri godine.

Unutarnja revizija

Sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH⁹ i Pravilniku o kriterijima za uspostavljanje jedinica za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH¹⁰ uspostavljena je Jedinica za unutarnju reviziju, koja je u okviru unutarnjeg ustroja Zavoda organizirana kao Odjel za unutarnju reviziju. Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i izmjenama sistematizirana su dva radna mjesta u odjelu unutarnje revizije, od kojih je popunjeno rukovodeće radno mjesto.

Sukladno Metodologiji rada unutarnje revizije u javnom sektoru u FBiH¹¹ sačinjeni su Strateški plan za razdoblje 2022. – 2024. godine i Godišnji plan rada za 2022. godinu. U 2022. godini provedeno je šest revizija, koliko je i planirano Godišnjim planom (Praćenje realizacije zaključenih ugovora, Obračun i isplata plaća i naknada zaposlenima, Prikupljanje i evidentiranje prihoda od doprinosa zdravstvenog osiguranja i poslovi inoosiguranja u područnim uredima Orašje, Odžak i Domaljevac). U izvješćima unutarnje revizije za 2022. godinu dano je 25 preporuka, od čega je 13 realiziranih i 12 nerealiziranih preporuka. Rok za realizaciju ovih preporuka istekao je 31. 1. 2023. godine. Nalazi i preporuke u izvješćima unutarnje revizije usmjerene su na smanjenje rizika i unapređenje procesa koji se neposredno odnose na Zavod. Primjenom navedenih preporuka, postojeći sustav unutarnjih kontrola trebao bi se dograditi, čime bi se rizik vezan za obavljene revizije sveo na minimum.

Godišnje izvješće o radu unutarnje revizije za 2022. sačinjeno je i dostavljeno ravnatelju i Središnjoj harmonizacijskoj jedinici sukladno članku 18. Zakona o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.

S obzirom na to da je popunjeno samo radno mjesto rukovoditelja koji obavlja sve poslove unutarnje revizije, jedinica za unutarnju reviziju nije uspostavljena sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilniku o kriterijima za uspostavljanje jedinica za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH.

Preporuka:

- **uspostaviti funkciju unutarnje revizije sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilniku o kriterijima za uspostavljanje jedinica za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH.**

Prevenција korupcije

Strategijom za borbu protiv korupcije u Županiji Posavskoj za 2021. – 2024. godine i Akcijskim planom za njeno provođenje predviđena je aktivnost izrade i nadogradnje i provođenje planova integriteta u javnim službama Županije Posavske. Sprečavanje korupcije u zdravstvu sveobuhvatan je proces koji podrazumijeva niz normativnih, organizacijskih i tehničkih pretpostavki. Zavod nije donio plan integriteta, sukladno Strategiji i Akcijskom planu, koji predstavlja unutarnji antikorupcijski dokument preventivnog karaktera s ciljem identifikacije aktivnosti osjetljivih na nepravilnosti i korupciju, a kako bi se stvorila pravna, etička i profesionalna kvaliteta rada u Zavodu.

Preporuka:

- **donijeti plan integriteta i poduzeti preventivne aktivnosti s ciljem smanjenja rizika za nastanak korupcije i drugih nepravilnosti.**

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08, 101/16

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

¹¹ „Sl. novine FBiH“, 13/12, 93/13 i 93/15

5. PLANIRANJE I IZVJEŠĆIVANJE

5.1. Izrada i donošenje financijskog plana i plana poslovanja

Upravni odbor je 29. 12. 2021. godine donio Financijski plan i Odluku o načinu izvršenja financijskog plana Zavoda za 2022. godinu kojim su planirani prihodi i primici u ukupnom iznosu od 16.310.000 KM, rashodi i izdaci u ukupnom iznosu od 16.300.000 KM i tekući suficit u iznosu od 10.000 KM za pokriće dijela deficita iz prethodne godine. Odlukom Skupštine Županije Posavske od 19. 1. 2022. godine dana je suglasnost na Financijski plan.

Prema odredbama članka 15. i članka 27. Zakona o proračunima u FBiH¹², Zavod je bio u obvezi da do 15. 8. 2021. godine dostavi Ministarstvu zdravstva i socijalne politike Županije Posavske (u daljnjem tekstu: nadležno Ministarstvo) prijedlog financijskog plana za 2022. godinu. Prijedlog financijskog plana, zajedno sa Odlukom o načinu izvršenju financijskog plana, nadležno Ministarstvo trebalo je dostaviti Vladi do 15. 10. 2021. godine, koja ga nakon razmatranja treba dostaviti Skupštini Županije Posavske do 5. 11. 2021. godine. Financijski plan Zavoda i Odluku o načinu izvršenja financijskog plana dostavio je tek 30. 12. 2021. godine nadležnom Ministarstvu.

Financijski plan Zavoda Skupština Županije Posavske nije usvojila u propisanom roku, a rokovi za sačinjavanje Financijskog plana propisani Zakonom o proračunima u FBiH nisu ispoštovani. Naime, Zavod nije pravovremeno sačinio i nadležnim institucijama dostavio Financijski plan Zavoda na razmatranje i usvajanje.

U lipnju 2022. godine Upravni odbor donio je izmijenjeni i dopunjen Financijski plan na koji je Skupština Županije Posavske dala suglasnost 20. 6. 2022. godine. Planirani su prihodi i primici (17.040.000 KM), te rashodi i izdaci (17.030.000 KM), kao i planirani suficit (10.000 KM), odnosno planirani su prihodi i primici, kao i rashodi i izdaci više za 730.000 KM u odnosu na izvorni Financijski plan. Najznačajnija izmjena u dijelu prihoda odnosi se na planirane prihode od doprinosa za zdravstveno osiguranje zaposlenih koji su uvećani za 550.000 KM, te u dijelu rashoda zdravstvene zaštite koji su uvećani za 568.000 KM.

Drugom izmjenom i dopunom Financijskog plana od 4. 11. 2022. godine planirani su prihodi (17.910.000 KM), rashodi i kapitalni izdaci (17.900.000 KM) i suficit (10.000 KM). Suglasnost na ovu izmjenju i dopunu dala je Skupština Županije Posavske 7. 12. 2023. godine. Prihode čine prihodi od doprinosa (16.780.500 KM), neporezni prihodi (689.500 KM) i primljeni tekući transferi (440.000 KM). Rashodi i kapitalni izdaci obuhvaćaju rashode zdravstvene zaštite (14.653.600 KM), troškove Stručne službe (1.360.400 KM), tekući transferi (1.836.000 KM) i tekuća pričuva (50.000 KM). Zbog povećanja prihoda od doprinosa na prihodovnoj strani, najviše su uvećani rashodi zdravstvene zaštite (758.810 KM).

Zavod je sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH sačinio dokument okvirnog proračuna 17. 6. 2021. godine i dostavio ga nadležnom Ministarstvu 23. 6. 2021. godine. Upravni odbor Zavoda donio je Smjernice za izradu Financijskog plana 11. 11. 2021. godine.

Uvidom u Prijedlog financijskog plana Zavoda konstatirali smo da nije u potpunosti sačinjen sukladno članku 20. Zakona o proračunima u FBiH jer ne sadrži plan nabave stalnih sredstava, te plan izdataka za kapitalne investicije po godinama i po izvorima financiranja i izjavu o fiskalnoj odgovornosti.

Financijskim planom Zavoda planirana je tekuća pričuva u iznosu od 50.000 KM, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH. Osim toga, obveza Zavoda po članku 106. Zakona o zdravstvenom osiguranju je planiranje pričuve u visini najmanje 5% ukupnih rashoda ostvarenih prethodne godine. Zavod nije planirao pričuvu kako to nalaže članak 106. Zakona o zdravstvenom osiguranju.

¹² „Sl. novine FBiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, i 99/19

Nije postupljeno sukladno članku 43. Zakona u dijelu pokriva akumuliranog deficita na 31. 12. 2021. godine u iznosu od 7.928.205 KM, budući da je za ostvareni deficit iz prethodnih godina potrebno planirati sredstva u Financijskom planu za pokriće u narednih pet fiskalnih godina.

Nije imenovan odbor za likvidnost, nisu sačinjavani godišnji i kvartalni planovi novčanih tijekova, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH;

Planom za 2022. rashodi i izdaci Stručne službe Zavoda planirani su u iznosu od 1.360.400 KM.

Zavod je sačinio Strateški plan 2022. – 2024. godine i Godišnji plan rada za 2022. godinu.

Zavod nije donio unutarnju proceduru o načinu i metodologiji planiranja, rokovima za usvajanje, niti su utvrđene procedure koje bi osigurale praćenje efikasnosti i ekonomičnosti planiranih aktivnosti.

Kod izrade, donošenja i izvršavanja Financijskog plana za 2022. godinu Zavod nije osigurao dosljednu primjenu Zakona o proračunima u FBiH, jer nisu ispoštovani rokovi za sačinjavanje i podnošenje financijskog plana, nisu sačinjavani godišnji i kvartalni planovi novčanih tijekova, nisu planirana odgovarajuća sredstva za pokriće akumuliranog deficita, niti je imenovan Odbor za likvidnost, što više dobiva na važnosti imajući u vidu da je Zavod na 31. 12. 2021. imao akumulirani deficit u iznosu od 7.928.205 KM. Također, nije izvršeno izdvajanje sredstava u rezervu sukladno članku 106. Zakona o zdravstvenom osiguranju.

Preporuke:

- *kod pripreme i izrade financijskog plana dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o proračunima u FBiH u dijelu rokova sačinjavanja i podnošenja financijskog plana, sačinjavanja godišnjih i kvartalnih planova novčanih tijekova i planiranja sredstava za pokriće akumuliranog deficita;*
- *planirati izdvajanje sredstava pričuve sukladno Zakonu o zdravstvenom osiguranju;*
- *imenovati Odbor za likvidnost sukladno Zakonu o proračunima u FBiH.*

5.2. Izvješćivanje

Sačinjeno je Izvješće o financijskom poslovanju Zavoda za 2022. godinu, koje je Upravno vijeće usvojilo 4. 4. 2023. godine, kao i Izvješće o radu Zavoda za 2022. godinu, koje je usvojeno 2. 2. 2023. godine. Ovo izvješće dostavljeno je nadležnom Ministarstvu na daljnje postupanje. Do okončanja revizije Vlada nije razmatrala Izvješće o financijskom poslovanju Zavoda za 2022. godinu.

6. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Zavod je sačinio Godišnje financijsko izvješće i dostavio ga nadležnim organima i institucijama sukladno važećim propisima i u utvrđenom roku.

Analiza iskaza (tekstualni dio) nije sačinjena sukladno članku 31. i 32. Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH,¹³ jer ne sadrži analizu odstupanja ostvarenih od planiranih prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, analizu troškova zaposlenih, analizu potraživanja i analizu obveza. Naime, u ovom dokumentu su samo djelomično navedene obveze i potraživanja, a obveze prema inodobavljačima nisu u potpunosti obrazložene.

Upravni odbor usvojio je Godišnji obračun Zavoda za 2022. godinu 4. 4. 2023. godine, sukladno članku 18. Statuta.

Preporuka:

- *Analizu iskaza uz godišnja financijska izvješća sačinjavati sukladno Pravilniku o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.*

¹³ „Sl. novine FBiH“, br. 69/14, 14/15, 41/16, 19/18 i 3/21

6.1. GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA

6.1.1. Prihodi

U Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna iskazani su prihodi u iznosu od 18.267.482 KM. Strukturu prihoda čine: prihodi od poreza (17.204.132KM), neporezni prihodi (676.611 KM) i primljeni transferi (386.739 KM).

6.1.1.1. Prihodi od poreza

Prihodi od poreza (17.204.132 KM) ostvaruju se uplatama doprinosa za zdravstveno osiguranje sukladno Zakonu o zdravstvenom osiguranju¹⁴ i Zakonu o doprinosima¹⁵. Struktura prihoda od poreza je sljedeća: od doprinosa za zdravstveno osiguranje zaposlenika (15.628.355 KM), od doprinosa za zdravstveno osiguranje – ino (680.137 KM), od doprinosa za zdravstveno osiguranje umirovljenika (272.461 KM), od doprinosa za nezaposlene osobe (186.716 KM), od doprinosa za zdravstveno osiguranje osobnim sredstvima – dobrovoljno osiguranje (161.433 KM), od doprinosa za zdravstveno osiguranje iz primitaka od druge samostalne djelatnosti i povremenog samostalnog rada (137.431 KM), od doprinosa osiguranja za branitelje i članove njihovih obitelji čiji obračun i uplatu vrše nadležni organi sukladno propisima (108.344 KM) i doprinos za zdravstveno osiguranje poljoprivrednika (29.255 KM).

U Županiji Posavskoj je na 31. 12. 2022. godine na zdravstveno osiguranje bilo prijavljeno 25.927 osiguranih osoba, od čega je 17.873 osiguranika – nositelja osiguranja (69%) i 8.054 članova obitelji osiguranika (31%).

Zavod ne stvara potraživanja po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje, već uplaćene doprinose na depozitni račun Zavoda izravno evidentira na prihod.

6.1.1.2. Neporezni prihodi

Neporezni prihodi (676.611 KM) ostvareni su sudjelovanjem osiguranih osoba u pokriću dijela troškova zdravstvene zaštite. U strukturi neporeznih prihoda nalaze se: prihodi od participacije zdravstvenih ustanova i građana (664.940 KM), prihodi od pozitivnih tečajnih razlika (11.544 KM) i ostali prihodi od imovine (127 KM). Sredstva prikupljena od participacije ostvaruju se sukladno Odluci Skupštine Županije Posavske o sudjelovanju osiguranih osoba u troškovima zdravstvene zaštite na prostoru Županije Posavske.¹⁶ Prema Odluci, iznos sudjelovanja osiguranih osoba u pokriću troškova zdravstvene zaštite određuje se za svaki oblik zdravstvene usluge utvrđenog Cjenikom zdravstvenih usluga u kojem je iskazana šifra i naziv usluge, broj bodova, cijena usluge i iznos participacije koju snosi osigurana osoba. Sačinjeni cjenik zdravstvenih usluga jedinstven je za sve zdravstvene ustanove Županije Posavske. Participacija se prikuplja u zdravstvenim ustanovama, koja se uplaćuju Zavodu, i njihov su prihod. Odlukom Upravnog vijeća Zavoda od 29. 12. 2021. godine, sredstva prikupljena od participacije u ostvarivanju zdravstvene zaštite se vraćaju u 100% iznosu zdravstvenim ustanovama za pokriće materijalnih troškova. Konstatirali smo da se prikupljena sredstva u toku od jednog mjeseca, vraćaju zdravstvenim ustanovama u roku od tri dana.

6.1.1.3. Primljeni transferi

Primljeni tekući transferi (386.739 KM) od ostalih razina vlasti odnose se na primljene tekuće transfere iz Proračuna Županije Posavske za isplatu porodičnih naknada koje isplaćuje Zavod, a obveza su Županije Posavske (detaljnije obrazloženo u točki 6.1.2.3 Izvješća).

6.1.2. Rashodi, izdaci i financiranje

U Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna za 2022. iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 17.421.188 KM, što u odnosu na planirana sredstva (17.900.000 KM) predstavlja ostvarenje od 97%.

¹⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 30/97, 7/02, 70/08, 48/11 i 36/18

¹⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19 i 4/21

¹⁶ „Narodne novine Županije Posavske“, br. 3/19 i 14/20

Strukturu rashoda i izdataka čine: tekući rashodi zdravstvene zaštite u iznosu od 14.431.981 KM, tekući transferi u iznosu od 1.740.536 KM i rashodi i izdaci Stručne službe Zavoda (plaće, naknade, doprinosi, materijalni troškovi i ostali izdaci) u iznosu od 1.248.671 KM.

6.1.2.1. Rashodi i izdaci Stručne službe

Rashodi i izdaci Stručne službe iskazani su u iznosu od 1.248.671 KM i čine 7% ukupnih rashoda i izdataka Zavoda. Strukturu rashoda i izdataka Stručne službe čine: plaće i naknade troškova zaposlenih (906.398 KM), doprinosi poslodavca i ostali doprinosi (76.302 KM), izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (263.676 KM) i izdaci za nabavu stalnih sredstava (2.295 KM).

6.1.2.1.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane u iznosu od 906.398 KM, odnose se na bruto plaće i naknade plaća (726.089 KM), te naknade troškova zaposlenih (180.309 KM).

Bruto plaće i naknade plaća čine neto plaće (498.771 KM), doprinosi na teret zaposlenih (225.088 KM) i naknade plaća (2.230 KM). Obračun i isplata plaća zaposlenih utvrđena je Pravilnikom o plaćama i naknadama troškova zaposlenih u Zavodu (u daljnjem tekstu: Pravilnik), izmjenama i dopunama Pravilnika (četiri izmjene), kao i Pravilnikom o radu Zavoda i Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o radu (četiri izmjene i dopune). Mjesečna neto plaća predstavlja umnožak broja radnih sati u mjesecu, koeficijenta po jednom satu (koeficijent složenosti poslova svakog radnog mjesta podijeljen sa prosječnim brojem sati u godini) i vrijednosti koeficijenta za obračun plaće. Koeficijenti složenosti poslova radnih mjesta su u rasponu od 4,70 (spremačica) do 17 (ravnatelj). Vrijednost koeficijenta za obračun plaće utvrđuje ravnatelj Zavoda na temelju odobrenih sredstava Stručne službe Zavoda u Financijskom planu Zavoda za kalendarsku godinu za koju se donosi. Do 1. 6. 2022. važila je Odluka iz 2021. godine kojom je vrijednost koeficijenta utvrđena u bruto iznosu od 176,81 KM, a od tog datuma bruto iznos koeficijenta povećan je na 195,65 KM. Plaća zaposlenika uvećava se za 0,6% za svaku navršenu godinu radnog staža zaposlenika, a najviše 20% od mjesečne neto plaće. Također, osnovna plaća uvećava se za stečeno priznanje primarijusa u iznosu od 3%, za stečeno zvanje magistra znanosti 5% i za naučno zvanje doktora znanosti 10%. Za potrebe revizije uzeli smo plaće za tri mjeseca (veljača, kolovoz i rujna), te smo utvrdili da se obračun i isplata plaće vrše sukladno navedenim propisima, odnosno nema odstupanja od navedenih kriterija.

Najviša neto plaća isplaćena u 2022. godini iznosila je 3.939 KM, najniža 668 KM, dok je prosječna plaća iznosila 1.253 KM.

Pravilnikom o radu Zavoda utvrđeno je radno vrijeme od 40 sati tjedno, koje se raspoređuje na pet dana u tjednu od ponedjeljka do petka. Također, istim aktom navedeno je da ravnatelj Zavoda posebnom odlukom utvrđuje raspored, početak i završetak radnog vremena. Po preporuci iz Pisma menadžmentu ravnatelj je 11. 4. 2023. godine donio odluku o radnom vremenu kojom je utvrđeno da zaposlenici Zavoda rade od 7 do 15:30 sati, te da zaposlenici imaju pravo na odmor tijekom radnog vremena u trajanju od najmanje 30 minuta, s tim da se vrijeme odmora ne uračunava u radno vrijeme.

Uvidom u evidencije o radnom vremenu ustanovili smo da se ne vode sukladno Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim osobama angažiranim na radu,¹⁷ jer ne sadrže obvezne podatke o početku i kraju radnog dana, odnosno podatke o ukupnim satima provedenim na poslu, kao ni podatke o korištenju pauze. Evidencije sadrže samo podatke o prisutnosti na radu, korištenju godišnjeg odmora ili praznika, bolovanju i slično. Zbog toga ne možemo potvrditi vjerodostojnost sačinjenih evidencija o provedenom vremenu na radnom mjestu niti da su uspostavljene evidencije o radnom vremenu sukladno Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim osobama angažiranim na radu.

Preporuka:

- ***evidencije o radnom vremenu voditi sukladno odredbama Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim osobama angažiranim na radu.***

¹⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 92/16

Naknade troškova zaposlenih u iznosu od 180.209 KM čine naknade za topli obrok (73.814 KM); troškovi prijevoza na posao i sa posla (50.299 KM); jubilarne nagrade, darovi djeci i slična primanja (34.180 KM); regres za godišnji odmor (16.647 KM); pomoć u slučaju smrti (3.277 KM); pomoć u slučaju ostalih bolesti (2.092 KM).

Naknada za topli obrok utvrđena je Izmjenama i dopunama Pravilnika o radu iz 2018. godine, člankom 53., kojom zaposlenik ima pravo na naknadu za ishranu za vrijeme rada u iznosu od najmanje 1% prosječne neto plaće u FBiH, prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku, i da odluku o visini naknade donosi ravnatelj Zavoda. Naknada za topli obrok do 1. 3. 2022. godine isplaćivana je u iznosu od 10 KM dnevno na temelju odluke ravnatelja iz 2017. godine, a od navedenog datuma odlukom ravnatelja utvrđena je naknada za topli obrok u iznosu od 1% prosječne mjesečne neto plaće u FBiH, prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku.

Naknada troškova prijevoza do 1. 4. 2022. godine isplaćivana je u visini od 0,35 KM po kilometru udaljenosti od mjesta stanovanja do mjesta rada, s tim da naknada po radnom danu ne može iznositi više od 20 KM ukoliko zaposlenik nema organiziran prijevoz na posao i sa posla, a od navedenog datuma iznos naknade troškova prijevoza povećan je na 0,40 KM po kilometru udaljenosti od mjesta stanovanja i ne može iznositi više od 22,86 KM po danu. Naknada troškova prijevoza utvrđena je Pravilnikom o izmjenama Pravilnika o radu iz svibnja 2022. godine. Isplata troškova prijevoza vršena je sukladno izmjenama Pravilnika i donosila su se rješenja o priznavanju prava na troškove prijevoza za sve zaposlenike.

Regres za godišnji odmor isplaćen je u srpnju za 31 zaposlenika u visini od 537 KM na temelju Odluke o utvrđivanju i isplati naknade za korištenje godišnjeg odmora za 2022. godinu od 14. 7. 2022. godine.

Jubilarne nagrade, darovi djeci i slična primanja iskazana su u iznosu 34.180 KM, a odnose se najvećim dijelom na isplatu: jednokratne novčane pomoći po Uredbi o potpori pučanstvu uslijed rasta indeksa potrošačkih cijena¹⁸ (24.428 KM ili 788 KM po zaposleniku) i naknade na ime obilježavanja vjerskih blagdana (9.052 KM ili 292 KM po zaposleniku).

6.1.2.1.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 263.677 KM, u okviru kojih su najznačajniji: ugovorne i druge posebne usluge (139.428 KM), izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa (36.049 KM), izdaci za komunikaciju i komunalne usluge (27.907 KM), izdaci za energiju (22.190 KM) i unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine (15.300 KM). U okviru ugovorenih i drugih posebnih usluga najznačajniji izdaci su za hardverske i softverske usluge, izdaci za rad povjerenstava i izdaci za naknade članovima Upravnog vijeća.

Izdaci za hardverske i softverske usluge iskazani su u iznosu od 66.766 KM i odnose se na Ugovor o održavanju integralnog softverskog rješenja za podršku poslovnim procesima različitog poslovanja u vrijednosti od 559 KM mjesečno (ukupno 6.713 KM sa PDV-om) potpisanim sa „OCEAN“ d.o.o. Travnik i Ugovor o nabavi licence i održavanja softvera za upravljanje procesima i nadogradnju Integralnog zdravstvenog informacijskog sustava za potrebe Zavoda u vrijednosti od 58.406 KM sa PDV-om koji je Zavod potpisao sa „Cuspis“ d.o.o. Brčko.

Izdaci za članove Upravnog vijeća iskazani su u iznosu od 20.350 KM (neto iznos). Naknada za rad predsjednika i članova Upravnog vijeća utvrđena je odlukom koju je donijelo Upravno vijeće 23. 4. 2012. godine u iznosu od 250 KM mjesečno za predsjednika i 200 KM mjesečno za članove. U 2022. godini Upravno vijeće održalo je sedam sjednica (šest redovnih i jednu izvanrednu).

Izdaci za rad povjerenstava iskazani su u iznosu od 26.203 KM (neto iznos). Imenovana su sljedeća povjerenstva: Povjerenstvo za odobravanje liječenja izvan Županije Posavske (14.523 KM); Drugostupanjsko povjerenstvo za odobravanje liječenja izvan Županije Posavske (3.180 KM); Povjerenstvo za odobravanje prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala te odobravanje

¹⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 55/22 i 77/22

sufinanciranja liječenja medicinskom rehabilitacijom (5.200 KM); Povjerenstvo za odobravanje prava na sufinanciranje biomedicinske potpomognute oplodnje (900 KM); dva povjerenstva za provođenje postupaka, odabir ponuđača i dodjelu ugovora o pružanju zdravstvene zaštite na području Županije Posavske (2.400 KM). Ravnatelj Zavoda i Upravno vijeće imenuju povjerenstva i donose Odluke o visini naknada za rad u povjerenstvima. Na obračunate i isplaćene naknade za rad u povjerenstvima obračunati su i isplaćeni pripadajući porezi i doprinosi.

6.1.2.2. Rashodi zdravstvene zaštite

Rashodi zdravstvene zaštite iznose 14.431.981 KM. U strukturi rashoda zdravstvene zaštite najznačajniji su rashodi neposredne zdravstvene zaštite u iznosu od 10.359.321 KM, a odnose se na bolničku zdravstvenu zaštitu sekundarne razine (4.841.273 KM), primarnu opću zdravstvenu zaštitu u županiji (2.700.376 KM), obiteljsku medicinu (1.775.251 KM), zdravstvenu zaštitu bolničke i izvan bolničke razine (1.014.968 KM) i javno zdravstvenu djelatnost (27.453 KM). Rashode zdravstvene zaštite također čine rashodi za bolničku zdravstvenu zaštitu izvan županije (1.289.890 KM), bolničko liječenje u inozemstvu 1.253.679 KM (troškovi liječenja u inozemstvu 667.916 KM i paušalne naknade 585.783 KM), rashodi za lijekove sa esencijalne liste lijekova (1.123.250 KM), rashodi za ortopedske sprave i pomagala (188.993 KM), farmaceutske usluge (143.030 KM), banjsko liječenje (52.310 KM) i primarna zdravstvena zaštita za studente izvan županije (21.508 KM).

Rashodi neposredne zdravstvene zaštite (10.359.321 KM) nastali su na temelju pružanja usluga zdravstvenih ustanova primarne, specijalističko-konzultativne, bolničko-sekundarne zdravstvene zaštite, higijensko epidemiološke zaštite i preventivne zdravstvene zaštite. Ove usluge vrše se sukladno zaključenim ugovorima sa zdravstvenim ustanovama, kao i odredbama Odluke o standardima i normativima zdravstvene zaštite u FBiH¹⁹, Odluke Vlade o osnovama za sklapanje ugovora sa zdravstvenim ustanovama i privatnim zdravstvenim djelatnicima²⁰ i Financijskog plana za realizaciju zdravstvene zaštite Zavoda.

Program zdravstvene zaštite i ugovaranje pružanja usluga zdravstvene zaštite (u daljnjem tekstu: Program) je temelj za financiranje neposredne zdravstvene zaštite za osigurane osobe Zavoda. Jedinstvenom metodologijom kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog Zavoda i zdravstvene ustanove (u daljnjem tekstu: Jedinstvena metodologija) utvrđeno je da se Program zdravstvene zaštite donosi za svaku godinu, i to najkasnije do kraja kolovoza tekuće godine za narednu godinu. Također, utvrđeno je da Program zdravstvene zaštite utvrđuju nadležni Zavodi uz prethodnu suglasnost nadležnih ministarstava.

Zakonom o zdravstvenoj zaštiti Županije Posavske definirano je da se mjere zdravstvene zaštite provode na temelju plana i programa koji donosi nadležno Ministarstvo na prijedlog Županijskog zavoda za javno zdravstvo ili ovlaštene osobe za javno zdravstvo u Županiji Posavskoj. Program mjera zdravstvene zaštite o pružanju zdravstvenih usluga iz obveznog zdravstvenog osiguranja u 2022. godini donijelo je nadležno Ministarstvo 1. 12. 2021. godine. sukladno navedenom konstatiramo da je Program zdravstvene zaštite za 2022. godinu usvojen u prosincu 2021. godine, iako je Jedinstvenom metodologijom utvrđeno da je rok za njegovo donošenje kraj kolovoza tekuće godine za narednu godinu.

Način ugovaranja zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja, te sadržaj i uvjeti pod kojima Zavod sklapa ugovore, utvrđuje se Odlukom Vlade o osnovama za sklapanje ugovora sa zdravstvenim ustanovama i privatnim zdravstvenim djelatnicima.

Javni poziv za dodjelu ugovora o pružanju zdravstvenih usluga za provođenje programa zdravstvene zaštite na području Županije Posavske u 2022. godini raspisao je ravnatelj Zavoda 24. 9. 2021. godine. Zavod je imenovao Povjerenstvo za provođenje postupka, odabira ponuđača i dodjelu ugovora o pružanju zdravstvene zaštite na području Županije Posavske.

¹⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 82/14, 107/14 i 58/18

²⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 5/07, 9/07, 4/11, 3/12, i 3/13

Sukladno Odluci o osnovama za sklapanje ugovora sa zdravstvenim ustanovama i privatnim zdravstvenim djelatnicima, Zavodu je dana suglasnost (21. 1. 2022. godine) nadležnog Ministarstva na ugovorne timove Domova zdravlja (Orašje, Odžak i Domaljevac) i Zavoda za javno zdravstvo, kao i na ugovaranje zdravstvene zaštite sa Županijskom bolnicom. Sukladno odlukama Ministarstva, zaključeni su ugovori sa domovima zdravlja, Zavodom za javno zdravstvo Županije Posavske i Županijskom bolnicom Orašje 27. 1. 2022. godine u ukupnom iznosu od 9.359.331 KM (Dom zdravlja Orašje 1.758.893 KM, Dom zdravlja Odžak 1.591.537 KM, Dom zdravlja Domaljevac 318.958 KM, Županijska bolnica 5.425.179 KM i Zavod za javno zdravstvo 264.764 KM). Nakon drugih izmjena i dopuna Financijskog plana zaključeni su aneksi ugovora sa zdravstvenim ustanovama, nakon čega ukupna ugovorena vrijednost iznosi 10.359.321 KM (Dom zdravlja Orašje u iznosu 1.973.443 KM; Dom zdravlja Odžak u iznosu 1.794.501 KM; Dom zdravlja Domaljevac u iznosu 369.390 KM; Županijska bolnica u iznosu 5.923.459 KM i Zavod za javno zdravstvo Županije Posavske u iznosu od 298.528 KM). Ugovorene usluge realizirane su u cijelosti.

Vlada je 30. 12. 2021. godine donijela Odluku o vrijednosti boda za pružene zdravstvene usluge za 2022. godinu u vrijednosti od 1,004273 KM na temelju raspoloživih sredstava za zdravstvenu zaštitu osiguranika Županije Posavske i Financijskim planom Zavoda za 2022. godinu. Odlukama o izmjeni Odluke o utvrđivanju vrijednosti boda zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja za sklapanje ugovora sa zdravstvenim ustanovama utvrđena je vrijednost bodova 1,077692 i 1,132345.

Člankom 52. Zakona o zdravstvenoj zaštiti propisana je obveza provođenja postupka dodjele ugovora o pružanju zdravstvenih usluga, odnosno postupak dodjele ugovora za provođenje programa zdravstvene zaštite sukladno ovom zakonu, te odredbama Jedinственe metodologije, Zakona o zdravstvenom osiguranju, te propisima donesenim na temelju ovih zakona, propisu o sustavu poboljšanja kvalitete, sigurnosti i o akreditaciji u zdravstvu, kao i propisima o javnim nabavama BiH.

Ugovaranje usluga zdravstvene zaštite za 2022. godinu vršeno je na temelju Odluke o osnovama za sklapanje ugovora sa zdravstvenim ustanovama i privatnim zdravstvenim djelatnicima, koju je na prijedlog ministra zdravstva, rada i socijalne politike donijela Vlada, a koja nije sukladna Zakonu o zdravstvenoj zaštiti i Jedinственoj metodologiji kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove. Odluka Vlade kojom je uređeno ugovaranje usluga zdravstvene zaštite nije sukladna članku 52. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, kojim je, između ostaloga, regulirano da će se dodjele ugovora o pružanju zdravstvenih usluga provoditi prema propisima o javnim nabavama.

Monitoring, evaluacija, nadzor i kontrola uređeni su Jedinственom metodologijom i Pravilnikom o načinu provođenja nadzora i kontrole ugovornih ustanova Zavoda iz 2021. godine. Također, kontrola je utvrđena i ugovorima koji su zaključeni sa zdravstvenim ustanovama. Kontrolu izvršenja zaključenih ugovora za zdravstvenu zaštitu o pružanju zdravstvenih usluga iz obveznog zdravstvenog osiguranja vrši Zavod, odnosno uposlenici na temelju punomoći ravnatelja. Poslovi kontrole obuhvaćaju nadzor i izvršavanje ugovorom preuzetih obveza od strane ugovornih ustanova, preporučivanje, propisivanje, izdavanje i evidencija lijekova osiguranim osobama Zavoda i točnost podataka i činjenica iz Izvješća ugovornih ustanova. Kontrola se vrši pregledom materijalno-financijske i medicinske dokumentacije i neposrednim uvidom u rad i dokumentaciju zdravstvenih ustanova. Kontrola se obavlja na temelju utvrđenog plana i programa i po nalogu ravnatelja, a kontrola može biti cjelovita ili ciljana. Zavod je 24. 1. 2022. godine sačinio godišnji plan o izvršenju kontrole realiziranih recepata sa esencijalne liste lijekova i usluga vezanih za provođenje programa zdravstvene zaštite sa ugovornim zdravstvenim ustanovama na području Županije Posavske.

Uvidom u dokumentaciju konstatirano je da je Zavod izvršio planirane kontrole, zdravstvene ustanove dostavljaju kvartalna izvješća koja sadrže podatke o izvršenju ugovorenih programa zdravstvene zaštite sukladno članku 16. Odluke o osnovama za zaključenje ugovora sa zdravstvenim ustanovama i privatnim zdravstvenim djelatnicima. Podaci se odnose na broj pacijenata, radnih timova, broj posjeta pacijenata, ukupan broj pruženih usluga i broj uputa na bolničko liječenje, u dijelu pružanja specijalističko-konzultativne vanbolničke zdravstvene zaštite.

U dijelu izvješćivanja o programima primarne zdravstvene zaštite dostavljaju se podaci o starosnoj strukturi pacijenata, broju pacijenata, broju pruženih usluga i broju propisanih recepata. Budući da Županijska bolnica nije u sustavu informatizacije, ne vrši se nadzor i kontrola ove zdravstvene ustanove. Na temelju prezentiranog godišnjeg izvješća o izvršenoj kontroli realiziranih recepata sa liste esencijalnih lijekova i usluga vezanih za provođenje programa zdravstvene zaštite sa ugovornim zdravstvenim ustanovama utvrdili smo da je opunomoćeno povjerenstvo za obavljanje poslova nadzora i kontrole sačinilo 12 Zapisnika o provedenoj kontroli u ustanovama, 19 pisanih izvješća, zapisnika, kontrola i bilješki o kontroli lijekova. **Konstatiramo da Zavod ne provodi potpuni nadzor i kontrolu ugovornih usluga, jer nisu obuhvaćene sve zdravstvene ustanove.**

Preporuke:

- **u suradnji sa Posavske osigurati da se ugovaranje usluga zdravstvene zaštite provodi putem postupaka javne nabave, kako je propisano odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Jedinственe metodologije kojom se bliže uređuje kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove;**
- **kontrolu izvršenja zdravstvenih usluga provoditi u svim zdravstvenim ustanovama.**

Bolničko liječenje u inozemstvu iskazano je u iznosu od 1.253.679 KM, a odnosi se na troškove liječenja u inozemstvu (667.916 KM) i na paušalne naknade po osnovu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju (585.763 KM).

Odlukom o načinu upućivanja osiguranih osoba na liječenje izvan Županije Posavske i ostvarivanju prava na zdravstvenu zaštitu na temelju uputnice²¹, koju je donijelo Upravno vijeće, regulirano je ostvarivanje prava na zdravstvenu zaštitu osiguranih osoba na temelju uputnice i rokovi važenja iste. Upravno vijeće Zavoda je donijelo Odluku o davanju suglasnosti na sklapanje ugovora o poslovnoj suradnji sa zdravstvenim ustanovama i lječilištima izvan Županije Posavske za razdoblje 1. 1. do 31. 12. 2022. godine kojom je dan prijedlog za dvanaest zdravstvenih ustanova u Republici Hrvatskoj sa kojima se predviđa sklapanje ugovora o poslovnoj suradnji u 2022. godini od kojih je Zavod zaključio ugovore sa šest zdravstvenih ustanova (Opća bolnica „Dr. Josip Benčević“ Slavonski Brod; Opća bolnica Vinkovci; Klinički bolnički centar Osijek; Klinika za dječje bolesti „Klaićeva“ Zagreb; Opća bolnica Varaždin – služba za plućne bolesti Klenovik, Klinička bolnica „Dubrava“ Zagreb). Osiguranici su u 2022. godini upućivani i u zdravstvene ustanove u Hrvatskoj sa kojima nije zaključen ugovor. Ukupna vrijednost ispostavljenih računa za liječenje osiguranika u Hrvatskoj u 2022. godini iznosi 595.228 KM.

S obzirom na vrstu bolesti i stanja, osigurana osoba ostvaruje pravo na korištenje zdravstvene zaštite izvan Županije Posavske i upućuje se na liječenje u odgovarajuću zdravstvenu ustanovu po svim hitnim slučajevima u Županijsku bolnicu Orašje, koja eventualno vrši daljnje upućivanje u zdravstvene ustanove izvan područja Županije Posavske. O pravu na upućivanje na liječenje u zdravstvenu ustanovu izvan županije ili inozemstvo odlučuje Prvostupanjsko liječničko povjerenstvo izdavanjem uputnice/ocjene i mišljenja, odnosno Drugostupanjsko povjerenstvo u slučaju prigovora. Zavod je uređio način i uvjete pod kojima se osigurana osoba upućuje na liječenje izvan BiH, na način da liječnik specijalista dostavlja stručni nalaz i temeljem dokumentacije daje prijedlog za liječenje u inozemstvu. Za pružene usluge, zdravstvene ustanove ispostavljaju fakture koje se plaćaju na teret Zavoda. Upućivanje osiguranika na liječenje izvan Županije Posavske ili na liječenje u Republiku Hrvatsku vrši se na isti način, uz evidentiranje troškova liječenja na pozicijama bolnička zdravstvena zaštita izvan Županije Posavske (kao liječenje u BiH) i bolničko liječenje u inozemstvu (u RH).

Paušalne naknade po osnovu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju Zavod plaća za umirovljenike i članove njihovih obitelji iz BiH, koji imaju prebivalište na teritoriju strane države, sa kojima BiH ima zaključen sporazum/ konvenciju o socijalnom osiguranju i koji primaju mirovinu na teritoriju stranih država. FZZOIR dostavlja Zavodu međusobni obračun paušalne naknade troškova.

²¹ „Narodne novine ŽP“, br. 2/06

Prema dostavljenom obračunu za 2020. godinu (za 2021. godinu još nije dostavljen obračun) obveza Zavoda po ovom osnovu iskazana je prema RH u iznosu od 573.494 KM i Srbiji 1.423 KM, a potraživanja Zavoda od HR 177.223 KM i Srbije 1.423 KM. Ukupni rashodi paušalnih naknada iskazani su u iznosu od 585.763 KM, od čega su kompenzirani rashodi iskazani u iznosu od 574.917 KM, a ostatak od 10.846 KM odnosi se na paušalnu naknadu koja je plaćena (Slovenija 3.631 KM i Srbija 7.215 KM).

Dostavljeni obračun paušalne naknade troškova knjigovodstveno je evidentiran na sljedeći način: za iskazani iznos obveza koje Zavod ima prema RH i Srbiji priznati su rashodi u cijelosti (574.917 KM) u korist obveza. Knjiženje potraživanja provodi se u dva stava na sljedeći način: za iznos potraživanja (178.646 KM) zadužuje se prelazni račun, a odobrava konto prihoda za isti iznos, a potom se provodi paralelno knjiženje kojim se zatvara prelazni račun za iznos priznatih prihoda na teret stvorenih obveza za paušale (178.646 KM).

Iznos potraživanja za paušalne naknade po dostavljenom obračunu FZZOIR-a za 2020. godinu za HR i Srbiju (178.646 KM) u knjigovodstvenoj evidenciji Zavoda priznat je kao prihod, iako nije bilo priljeva novca, te je za iznos potraživanja umanjena prethodno stvorena obveza za paušalne naknade prema RH i Srbiji, umjesto da su iskazana potraživanja i razgraničeni prihodi sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH. To je imalo za posljedicu precijenjen prihod za 2022. godinu za 178.646 KM i utjecalo je na financijski rezultat za 2022. godinu, kao i podcijenjene obveze i potraživanja za isti iznos. Osim toga, nije bilo osnova da se rashodi koji se odnose na paušalne naknade za 2020. godinu priznaju u 2022. godini, budući da je člankom 76. Zakona o proračunima u FBiH i Računovodstvenim politikama Zavoda definirano da se rashodi i izdaci priznaju na temelju nastanka poslovnog događaja (obveze) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju, što znači da je ove rashode trebalo priznati na teret akumuliranog financijskog rezultata. To je imalo za posljedicu precijenjene rashode za 2022. godinu za 574.917 KM i utjecalo je na financijski rezultat za 2022. godinu. Dakle, evidentiranje paušalnih naknada u 2022. godini na način kako je to izvršio Zavod za posljedicu je imalo precijenjene rashode za 2022. godinu za 574.917 KM, prihode za 2022. godinu za 178.646 KM, te je utjecalo na financijski rezultat za 2022. godinu. Osim toga, podcijenjene su obveze, potraživanja i razgraničeni prihodi za 178.646 KM (po temelju prebijanja obveza i potraživanja).

Navedeno ukazuje da je u Zavodu uspostavljeno tzv. prebijanje obveza i potraživanja po osnovu paušalnih naknada sa RH i Srbijom. Kako je prezentirano, prebijanje međusobnih obveza i potraživanja uspostavljeno je u prethodnim razdobljima. Efekte na akumulirani financijski rezultat nije moguće procijeniti. Skrećemo pažnju da međusobna prebijanja obveza i potraživanja po osnovu paušalnih naknada imaju utjecaja na knjigovodstveno evidentiranje nastalih potraživanja i obveza. Njihovom primjenom nije moguće ispuniti zahtjev Zakona o proračunima u FBiH, Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH u dijelu poštovanja modificiranog računovodstvenog načela nastanka događaja prema kojem se prihodi i primici priznaju u onom periodu kada su mjerljivi i raspoloživi, a rashodi i izdaci na temelju nastanka poslovnog događaja i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose, neovisno o plaćanju. Osim toga, sukladno Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH, jedno od računovodstvenih načela na kojima se zasniva računovodstvo proračuna jeste i načelo pojedinačnog iskazivanja poslovnih događaja.

Osim paušalnih naknada, sukladno međunarodnim bilateralnim ugovorima/sporazumima o socijalnom osiguranju koje je Bosna i Hercegovina zaključila s drugim državama, vrši se i obračun stvarnih troškova nastalih po osnovu pruženih usluga hitne zdravstvene zaštite inozemnim osiguranicima. Osigurane osobe koje dolaze iz država sa kojima Bosna i Hercegovina ima zaključene međunarodne ugovore o socijalnom osiguranju, zdravstvenu zaštitu koriste na temelju dvojezičnog obrasca, odnosno potvrde o pravu na korištenje zdravstvene zaštite koju je izdao inozemni nositelj osiguranja. Ino osiguranici kojima se pruže usluge u zdravstvenim ustanovama na području Županije Posavske dobivaju račun sa specifikacijom izvršenih usluga. Izdane račune za ino osiguranike zdravstvene ustanove davatelji usluga dostavljaju u Zavod putem nadležnog ureda na dalju obradu.

Zaprimljeni računi se knjigovodstveno evidentiraju u službi financija i računovodstva Zavoda kao potraživanja za stvarne troškove od FZZOIR-a i obveze prema zdravstvenim ustanovama, na način da prvo priznaju potraživanja u korist razgraničenih prihoda i potom provede paralelno knjiženje na način da se zatvore prethodno priznati razgraničeni prihodi u korist obveza. Efekat ovog knjiženja jesu iskazana potraživanja i obveze, bez razgraničenih prihoda, budući da se razgraničeni prihodi u prvom stavu knjiženja priznaju, a u drugom stavu knjiženja zatvaraju. Uvidom u dokumentaciju konstatirano je da je Zavod tijekom 2022. godine zaprimao od zdravstvenih ustanova fakture po osnovu izvršenih zdravstvenih usluga za inozemne osiguranike, prema zaključenim međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju, čija ukupna vrijednost iznosi 66.991 KM. Zavod nije knjigovodstveno evidentirao rashode u trenutku nastanka događaja, što nije sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH i Računovodstvenim politikama Zavoda, kojima je definirano da se rashodi i izdaci priznaju na temelju nastanka poslovnog događaja (obveze) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju. Ovo je za posljedicu imalo podcijenjene rashode za 66.991 KM i utjecalo je na financijski rezultat za 2022. godinu.

Osim toga, evidentiranje potraživanja od FZZOIR-a kao „tijela za vezu“, ispravno je iskazati nakon što se zaprimljena faktura dostavi FZZOIR-u, a kao protiv stavku potraživanjima priznati razgraničene prihode na pozicijama propisanim Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH. Evidentiranje razgraničenih prihoda na ovaj način kako to radi Zavod za posljedicu ima da na datum bilance nisu iskazani razgraničeni prihodi u visini iskazanih potraživanja.

Naplata se obavlja preko FZZOIR-a. Nakon što FZZOIR naplati od inozemnih nositelja osiguranja, doznačava sredstva Zavodu. **Kada Zavod naplati potraživanja od FZZOIR-a, ta uplata se iskazuje na teret potraživanja (zatvaraju se potraživanja) bez da se iskaže prihod, što također nije sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH i Računovodstvenim politikama Zavoda, kojima je definirano da se prihodi i primici priznaju u onom razdoblju kada su mjerljivi i raspoloživi, odnosno kada su uplaćeni.** Nakon naplate ovih potraživanja, Zavod podmiruje obveze prema zdravstvenim ustanovama. Tijekom 2022. godine po ovom temelju na račun Zavoda je uplaćeno 74.595 KM, koji nisu iskazani kao prihod u 2022. godini, što je za posljedicu imalo da su prihodi za 2022. godinu podcijenjeni za 74.595 KM, a utjecalo je i na financijski rezultat za 2022. godinu.

Obavljenom revizijom konstatirano je da Zavod u 2022. godini u knjigovodstvenoj evidenciji nije evidentirao rashode i prihode po temelju stvarnih troškova proizašlih iz međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, kako to nalaže članak 76. Zakona o proračunima u FBiH, što je za posljedicu imalo podcijenjene rashode za 66.991 KM, prihode za 74.595 KM, te je utjecalo na financijski rezultat za 2022. godinu.

Zavod ni u prethodnim razdobljima nije iskazivao rashode, prihode i razgraničene prihode po temelju stvarnih troškova proizašlih iz međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju sukladno modificiranom računovodstvenom načelu nastanka događaja, kako to nalaže članak 76. Zakona o proračunima u FBiH. Efekte na akumulirani financijski rezultat nije moguće procijeniti.

Preporuka:

- *potraživanja i obveze, odnosno povezana razgraničenja i rashode, kao i prihode proizašle iz međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, evidentirati na propisanim bilančnim pozicijama sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.*

Rashodi za lijekove sa esencijalne liste lijekova iskazani u iznosu od 1.123.250 KM odnose se na rashode sa Pozitivne liste lijekova Županije Posavske. U 2022. godini primjenjivala se Pozitivna lista lijekova koju je Vlada²² donijela. Od 1. 9. 2022. godine primjenjivala se nova Odluka o Pozitivnoj listi lijekova.²³

²² „Narodne novine Županije Posavske“, br. 1/20

²³ „Narodne novine Županije Posavske“, br. 13/22

U svrhu uspostavljanja ugovornog odnosa sa Zavodom upućen je poziv svim ljekarnama radi pružanja farmaceutskih usluga izdavanja lijekova, sanitarnih sprava i pomagala te pomagala za dijabetičare koji se izdaju na recept, a mogu se propisivati na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja za 2022. godinu. Provedena je procedura odabira ljekarni, formirano povjerenstvo predložilo je devet ponuditelja s obzirom da su svi dostavili pravovremene i kompletne ponude sukladno javnom pozivu. Zaključenim ugovorima regulirana su međusobna prava i obveze u vezi sa izdavanjem lijekova koji se propisuju na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja Županije Posavske, a koji su utvrđeni Odlukom o listi esencijalnih lijekova neophodnih za osiguranje zdravstvene zaštite u okviru standarda obaveznog zdravstvenog osiguranja u Županiji Posavskoj, te Odlukom o obujmu prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala koja se financiraju ili sufinanciraju sredstvima Zavoda.

Kontrola, praćenje propisivanja i izvršavanje obveza ugovornih ljekarni vrši se u Zavodu. Zavod posjeduje bazu podataka koja omogućava praćenje realizacije lijekova po osiguranoj osobi, lijeku, ovlaštenom ljekaru medicine, odnosno stomatologije ili preporuci specijaliste određene grane medicine koji je inicirao propisivanje lijeka, domu zdravlja u kojem je propisan recept, receptu (rednom broju i datumu propisivanja recepta), ugovornoj ljekarni u kojoj je lijek izdan, datumu izdavanja recepta i po pojedinačnoj fakturi u koju je lijek/recept uvršten.

Zavod vrši financiranje nabave lijekova prema raspoloživim financijskim sredstvima utvrđenim u Financijskom planu Zavoda sukladno članku 13. Zakona o lijekovima²⁴. Ljekarne su obvezne da svakih 15 dana (petnaestog i posljednjeg dana u mjesecu) ispostavljaju fakture Zavodu i to fakturu za realizirane recepte po kategorijama osiguranja i iznosom naknade za pružene usluge po ugovoru (ugovorena cijena uvećana za PDV). Prema ugovoru, ispostavljene fakture se umanjuju za visinu naplaćene participacije. Uvidom u dokumentaciju konstatirano je da Zavod vrši kontrolu da li su svi recepti uredno uneseni u kartone osiguranika, o čemu se sačinjava Zapisnik o izvršenoj kontroli. Kontrolu realiziranih recepata sa Esencijalne liste lijekova u zdravstvenim ustanovama vrše ovlašteni zaposlenici Zavoda na temelju Odluke o provedbenim kriterijima za praćenje potrošnje lijekova sa Liste esencijalnih lijekova iz 2012. godine.

Rashodi za ortopedske sprave i pomagala iskazani su u iznosu od 188.993 KM. Prava osiguranika na ortopedska i druga pomagala utvrđena su Odlukama Upravnog vijeća o opsegu prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala koja se financiraju ili sufinanciraju iz sredstava Zavoda²⁵ koja je bila na snazi do 3. 6. 2022. godine. Upravno vijeće je 3. 6. 2022. godine, na temelju članka 19. Statuta, donijelo Odluku o listi ortopedskih i drugih pomagala koja se financiraju ili sufinanciraju iz sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Županije Posavske (u daljnjem tekstu: Odluka o listi pomagala), kojom su stavljene izvan snage prethodno donesene odluke. Izmjena i dopuna Odluke izvršena je 15. 12. 2022. godine. Odlukom o listi pomagala propisano je trajanje pomagala u mjesecima i iznos do kojega sufinancira Zavod. **Nije prezentirana dokumentacija iz koje bi bilo vidljivo na koji način je Upravno vijeće utvrdilo maksimalni iznos do kojeg Zavod financira ili sufinancira ortopedska i druga pomagala utvrđena u Odluci o listi pomagala koju je donijelo Upravno vijeće, odnosno metodologiji o načinu utvrđivanja visine sudjelovanja Zavoda u nabavi ortopedskih i drugih pomagala.** Prema Izjavi ravnatelja od 4. 7. 2023. godine, Zavod se prilikom formiranja liste i utvrđivanja iznosa do kojega Zavod vrši sufinanciranje koristio, pored Odluke o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava,²⁶ iskustvom drugih zavoda koji su u posljednje vrijeme mijenjali svoje odluke. U Izjavi je navedeno i da su u Zavodu provodili informiranje o cijenama pomagala koja se nalaze u Odluci o listi pomagala putem usmene korespondencije, e-maila, koristeći Internet-stranice ortopedskih kuća, nakon čega je formirana Odluka o listi pomagala sukladno financijskim mogućnostima Zavoda i usvojena od Upravnog vijeća.

²⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 109/12

²⁵ „Narodne novine Županije Posavske“, br. 6/13, 10/14, 3/17, 8/18, 7/19, 14/19, 10/20,

²⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 21/09

Sukladno članku 8. Odluke o listi pomagala ravnatelj je donio Naputak o uvjetima i postupku ostvarivanja prava na ortopedska i druga pomagala. Člankom 7. Naputka definirano je da ako je iznos računa za nabavu pomagala sa Liste niži od iznosa sufinanciranja Zavoda, Zavod snosi stvarnu cijenu pomagala u visini dostavljenog računa. Ortopedske sprave i pomagala odobrava povjerenstvo na temelju podnesenog zahtjeva za ostvarivanje prava na financiranje ili sufinanciranje pomagala koji su osigurane osobe podnijele područnim uredima. Povjerenstvo donosi potvrdu o odobravanju ili neodobravanju i dostavlja je područnim uredima. Rješenje kojim se odobrava refundacija sredstava za nabavu pomagala područni ured donosi nakon što podnositelj Zahtjeva dostavi original ili ovjerenu presliku računa. Naputkom je definirano i da se sanitarne sprave i pomagala, te pomagala za dijabetičare koja se odobravaju mjesečno na komad propisuju na recept, a na osnovu Rješenja koje se donosi na period najviše do godinu dana (nakon čega se ponovo podnosi zahtjev Povjerenstvu). Za ova pomagala koja se odobravaju mjesečno, osigurana osoba može podnijeti Zahtjev za refundaciju svaki mjesec ili za više mjeseci odjednom, a na osnovu prethodno izdanog Rješenja koje se donosi na razdoblje do najviše godinu dana (nakon čega se ponovo podnosi Zahtjev Povjerenstvu). Ukoliko su ova pomagala nabavljena u nekoj od ugovornih ljekarni, Zavod vrši plaćanja ugovornim ljekarnama na osnovu ispostavljenih faktura, a razliku do punog iznosa snosi osigurana osoba prilikom realiziranja recepta odnosno rješenja u ljekarni. Ukoliko je neko od ortopedskih pomagala ugrađeno u zdravstvenoj ustanovi, Zavod može po ispostavljenoj fakturi izvršiti plaćanje ustanovi do iznosa do kojeg se to pomagalo sufinancira, a na osnovu Rješenja kojim se to pomagalo odobrava osiguranoj osobi.

Uvidom u dokumentaciju konstatirano je da se odobravanje pomagala vrši na način propisan Naputkom o uvjetima i postupku ostvarivanja prava na ortopedska i druga pomagala, a da se financiranje, odnosno sufinanciranje vrši sukladno Odluci o listi pomagala.

Farmaceutske usluge (143.030 KM) odnose se na naknade za izdavanje lijekova, sanitarnih sprava i pomagala na recept. Odlukom Upravnog vijeća o utvrđivanju naknade za usluge izdavanja lijekova sa Liste esencijalnih lijekova Županije Posavske iz 2012. godine, utvrđena je naknada za farmaceutske usluge po receptu u iznosu od 1 KM. Nakon usvajanja Financijskog plana, zaključeni su ugovori sa ljekarnama u kojima je utvrđeno da se naknada plaća na sve recepte koji se izdaju 100% na teret sredstava Zavoda. Ugovorna ljekarna obvezna je osigurati cjelokupni asortiman lijekova propisanih Odlukom o listi esencijalnih lijekova neophodnih za osiguranje zdravstvene zaštite u okviru standarda obveznog zdravstvenog osiguranja u Županiji Posavskoj i osigurati nabavu lijekova i medicinskih sredstava, skladištenje, čuvanje po propisanim uvjetima uz kontinuiranu opskrbu osiguranih osoba lijekovima. **Konstatirali smo da ugovori nisu zaključeni u potpunosti sukladno modelu ugovora koji je propisan Jedinstvenom metodologijom. Naime, iako je propisano, zaključenim ugovorima nije ugovorena obveza ljekarni da osiguraju jednomjesečne zalihe lijekova sa liste lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava zavoda zdravstvenog osiguranja.**

Preporuka:

- **ugovore o pružanju farmaceutskih usluga izdavanja lijekova zaključivati sukladno modelu ugovora koji je propisan Jedinstvenom metodologijom u dijelu koji se odnosi na obveze ljekarne o osiguranju zaliha.**

6.1.2.3. Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Izdaci za tekuće transfere i druge tekuće rashode iskazani su u iznosu od 1.740.536 KM. Strukturu navedenih izdataka čine: refundacija bolovanja preko 42 dana (655.284 KM), povrat participacije zdravstvenim ustanovama (611.784 KM), porodiljina naknada (400.583 KM), ostali transferi pojedincima (57.610 KM), grant neprofitnim organizacijama (15.000 KM) i povrat pogrešno ili više uplaćenih sredstva (275 KM).

Refundacija bolovanja preko 42 dana iskazana je u iznosu od 655.284 KM. Refundacija predstavlja naknadu plaće zbog privremene spriječenosti za rad i pripadajuće doprinose iz plaće, na teret zdravstvenog osiguranja. Odlukama koje donosi Upravno vijeće uređen je način, visina naknade i postupak ostvarivanja prava na naknadu za vrijeme privremene spriječenosti za rad.

Obračun i isplatu naknade plaće osiguranika vrši poslodavac, s tim što povrat neto plaće zajedno sa doprinosima iz plaće vrši Zavod u roku od 45 dana od dana podnošenja zahtjeva za povrat. Za osnovicu se uzimala plaća osiguranika isplaćena u prethodnom mjesecu prije nastupanja slučaja, na temelju kojeg osiguranik stječe pravo na naknadu. Naputkom o obračunu i isplati nadoknade za vrijeme privremene spriječenosti za rad, donesen 2005. godine od ravnatelja Zavoda, utvrđen je postupak u službi financija i način dostave dokumentacije u područnim uredima. Sukladno navedenom aktu, obveze u 2022. godini evidentirane su na odgovarajućim rashodima i obvezama.

Zavod nema uspostavljeno drugostupanjsko liječničko povjerenstvo koje prema članku 19. i 20. Pravilnika o postupku i kriterijima za utvrđivanje privremene spriječenosti za rad osiguranika²⁷ rješava o prigovoru na nalaz i ocjenu izabranog doktora medicine, odnosno liječničkog povjerenstva, kojim je odlučeno o pravu na privremenu spriječenost za rad. Drugostupanjsko liječničko povjerenstvo, na prijedlog ravnatelja, imenuje Upravno vijeće Zavoda.

Preporuka:

- **uspostaviti drugostupanjsko liječničko povjerenstvo na način kako je to utvrđeno Pravilnikom o postupku i kriterijima za utvrđivanje privremene spriječenosti za rad osiguranika.**

Isplata porodiljinih naknada u iznosu od 400.583 KM vrši se na teret proračuna Županije Posavske, temeljem Zakona o porodiljinim naknadama zaposlenim majkama Županije Posavske²⁸. Zakonom su utvrđeni uvjeti za porodiljinu naknadu za zaposlene majke, te druga pitanja značajna za ostvarivanje ovog prava. Način ostvarivanja prava na naknadu plaće za vrijeme trajanja porodiljinog dopusta zaposlenih majki, obračunavanje i plaćanje doprinosa za osiguranike (porodilje) i postupak ostvarivanja prava, utvrđeni su Pravilnikom o načinu naknade plaće zaposlenim majkama za vrijeme trajanja porodiljinog dopusta²⁹.

Sredstva za financiranje prava na porodiljine naknade osiguravaju se u Proračunu Županije Posavske. Naknada plaće zaposlenoj porodilji iznosi 80% prosječno neto plaće na koju je osoba bila prijavljena na obvezno zdravstveno osiguranje kod Zavoda. Na iznos naknade obračunavaju se doprinosi za mirovinsko i invalidsko osiguranje, zdravstveno osiguranje i osiguranje od nezaposlenosti sukladno posebnim propisima koji uređuju obavezna osiguranja za vrijeme korištenja prava privremene spriječenosti za rad (bolovanja). Zakonom o porodiljinim naknadama regulirano je da se naknada plaće za porodiljsko odsustvovanje isplaćuje preko Zavoda. Na temelju zahtjeva za doznaku novčanih sredstava koji Zavod dostavlja nadležnom Ministarstvu do 20. u tekućem mjesecu za prethodni mjesec, doznačavaju se sredstva iz proračuna. Konstatirali smo da Zavod dostavlja zahtjev i donosi rješenje kojim se odobrava poslodavcu refundacija isplaćene porodiljske naknade za mjesec za koji se podnosi zahtjev, kao i doprinosi iz plaća sukladno propisima donesenim na razini Županije.

Ostali transferi pojedincima iskazani su u iznosu od 57.610 KM, a odnose se na jednokratne pomoći osiguranim pojedincima na području Županije Posavske. Ravnatelj Zavoda je 2016. godine donio Naputak o uvjetima i načinu dodjele jednokratne novčane pomoći sa granta za pomoć pojedincima, kojim su utvrđeni uvjeti, način i postupak ostvarivanja prava na jednokratnu novčanu pomoć. Visina sredstava koja se može odobriti po ovom osnovu iznosi do 2.000 KM, po zahtjevu. Naputkom je definirano da se jednokratna novčana pomoć dodjeljuje na temelju podnesenog zahtjeva i dokumentacije iz koje proizlazi da je osoba teško bolesna i ima potrebu za dodatnim troškovima liječenja, te nabavu lijekova i ortopedskih pomagala koji se ne izdaju i propisuju na teret sredstava Zavoda. Člankom 4. Naputka utvrđeni su kriteriji koji će se uzimati u obzir prilikom razmatranja zahtjeva, ali Naputkom nije utvrđen način bodovanja, odnosno utvrđivanje visine sredstava za zahtjeve koji udovoljavaju propisanim kriterijima. O podnesenom zahtjevu odlučuje ravnatelj donošenjem odluke koja je konačna. U 2022. godini podneseno je 164 zahtjeva za jednokratnu pomoć, a odobrena je pomoć po 159 zahtjeva u iznosima od 100 KM do 2.000 KM.

²⁷ „Sl. novine FBiH“, br.3/17

²⁸ „Narodne novine Županije Posavske“, br. 7/16

²⁹ „Narodne novine Županije Posavske“, br.3/17

Na temelju prezentirane dokumentacije nismo mogli potvrditi na koji način su odobravane ove pomoći. Odluke kojima su odobrene pomoći ne sadrže obrazloženje na koji način je utvrđena visina odobrenih sredstava. Također, Naputak o uvjetima i načinu dodjele jednokratne novčane pomoći nije ni na koji način učinjen dostupnim osiguranicima (putem internetske stranice ili oglasnih ploča Zavoda u središnjem i područnim uredima). To ukazuje da nije osigurano načelo transparentnosti sukladno članku 4. Zakona o proračunima FBiH, te nije osigurano pravo na zdravstvenu zaštitu svakoj osobi sukladno članku 3. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, kojim je propisano da svaka osoba ima pravo na mogućnost ostvarivanja najviše moguće razine zdravlja, sukladno odredbama ovog zakona i Zakona o zdravstvenom osiguranju, kao i propisa donesenih na temelju ovih zakona.

Preporuka:

- *Naputkom o uvjetima i načinu dodjele jednokratne novčane pomoći sa granta za pomoć pojedincima definirati bodovanje podnesenih zahtjeva sukladno utvrđenim kriterijima i pripadajuća sredstva, i objaviti ga na internet-stranici i na oglasnoj ploči svih područnih ureda Zavoda s ciljem informiranja osiguranika o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na jednokratnu novčanu pomoć.*

Transfer neprofitnim organizacijama iskazan je u iznosu od 15.000 KM. Zavod je odobrio i izvršio doznaku sredstava neprofitnim organizacijama „Crvenom križu“ Orašje za potporu organizacije provođenja programa dobrovoljnog darivanja krvi na području Županije Posavske (11.000 KM), „Kući Nade“ Odžak za provođenje projekta „U zdravom tijelu zdrav duh“ (3.000 KM), Udruzi oboljelih od mentalnih bolesti i članova njihovih obitelji „Neuron“ za projekat „I mi imamo pravo na bolji život“ (1.000 KM). Dodjela sredstava je izvršena po provedenom Javnom pozivu za odabir programa i projekata za zadovoljenje javnih potreba iz područja zdravstva (promicanje zdravlja, zdravstveni odgoj i zdravstveno prosvjeđivanje; promicanje, prikupljanje i organizacija dobrovoljnog darivanja krvi; prevencija i rano otkrivanje malignih bolesti; unaprjeđenje kvalitete života osoba s invaliditetom). Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrdili smo da objavljeni Javni poziv ne sadrži jasne kriterije na osnovu kojih će se izvršiti dodjela sredstava, niti sadrži iznos odobrenih sredstava, u Zapisniku sa otvaranja prijave na javni poziv nije navedeno na koji način je izvršen odabir programa koji će se financirati, kao ni prijedlog iznosa sredstava koji se odobrava po izabranom projektu. Također, konstatiramo da izdvajanje sredstava neprofitnim organizacijama nije namjensko izdvajanje. **S obzirom na to da je Zavod dodijelio sredstva neprofitnim organizacijama, smatramo da se nisu mogla vršiti izdvajanja sukladno članku 31. Zakona o zdravstvenom osiguranju, kojim je propisano za koje namjene se izdvajaju sredstva iz obveznog zdravstvenog osiguranja.**

Preporuka:

- *sredstva obveznog zdravstvenog osiguranja koristiti za namjene propisane Zakonom o zdravstvenom osiguranju.*

6.1.3. Financijski rezultat

U financijskim izvješćima Zavod je iskazao izvršenje prihoda u iznosu od 18.267.482 KM i rashoda i izdataka u iznosu od 17.421.188 KM. Pozitivan financijski rezultat za 2022. godinu iskazan je u iznosu od 846.294 KM. Ukupno iskazani akumulirani deficit na 31. 12. 2022. godine iznosi 7.081.913 KM.

Imajući u vidu da knjigovodstveno evidentiranje prihoda i rashoda po temelju inoosiguranja nije vršeno sukladno modificiranom računovodstvenom načelu nastanka događaja kako to nalaže Zakon o proračunima u FBiH, Uredba o računovodstvu proračuna u FBiH, Pravilnik o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvene politike Zavoda, što je detaljnije obrazloženo u točki 6.1.2.2 Izvješća, to je imalo utjecaja na financijski rezultat za 2022. godinu. U financijskim izvješćima Zavoda iskazani su rashodi prethodnog obračunskog razdoblja (574.917 KM), nisu iskazani rashodi tekućeg obračunskog razdoblja (66.991 KM), neosnovano su iskazani prihodi tekućeg obračunskog razdoblja (178.646 KM), a nisu iskazani prihodi tekućeg obračunskog razdoblja (74.595 KM), što je sve skupa utjecalo na financijski rezultat za 2022. godinu.

U finansijskim izvješćima za 2022. godinu neraspoređeni višak rashoda nad prihodima iskazan je u iznosu od 7.081.913 KM. Zavod ni u prethodnim razdobljima nije iskazivao rashode i prihode po temelju inoosiguranja sukladno modificiranom računovodstvenom načelu nastanka događaja. Efekte evidentiranja u prethodnom razdoblju na ukupan finansijski rezultat, kao i na potraživanja i obveze, nije moguće kvantificirati.

Člankom 108. Zakona o zdravstvenom osiguranju propisano je da ukoliko Vlada utvrdi da su gubici Zavoda nastali iz objektivnih okolnosti, gubici se pokrivaju iz proračuna županije kao pomoć za likvidnost u iznosu koji nedostaje. **Zavod se svake godine obraćao Vladi sa zahtjevom za pokriće gubitka. Posljednji Zahtjev za pokriće gubitaka Zavod je podnio Vladi 11. 4. 2023. godine, te je tražio da se razmotri mogućnost pokrića nepokrivenih gubitaka. Do okončanja revizije nije prezentirano da je Vlada poduzela aktivnosti na saniranju deficita.**

6.2. BILANCA STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe iskazani su u iznosu od 1.024.541 KM, a čine ih: novčana sredstva (693.372 KM) i kratkoročna potraživanja (331.169 KM).

6.2.1.1 Novčana sredstva

Novčana sredstva iskazana su u iznosu od 693.372 KM. Transakcijski računi otvoreni su kod UniCredit Bank d.d. Mostar, a depozitni račun kod Raiffeisen bank d.d. Sarajevo.

6.2.1.2 Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 331.169 KM. Strukturu potraživanja čine potraživanja iz inozemstva za stvarne troškove liječenja (29.951 KM), sumnjiva i sporna potraživanja nastala po osnovu potraživanja iz inozemstva za stvarne troškove liječenja (259.495 KM), potraživanja od Ministarstva za porodiljine naknade (41.688 KM) i ostala potraživanja (35 KM).

Zavod na datum bilance ima iskazana potraživanja po osnovu Međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju u iznosu od 289.446 KM, od čega su najznačajnija potraživanja od Njemačke (188.381 KM) i Austrije (96.920 KM). **Obavljenom revizijom konstatirano je da se poslovni događaji proizašli iz Međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju ne evidentiraju sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Računovodstvenim politikama Zavoda, što je detaljnije obrazloženo u točki 6.1.2.2 Izvješća, gdje je dana i preporuka po navedenom. Zbog uspostavljenog tzv. prebijanja obveza i potraživanja po temelju paušalnih naknada i knjigovodstvenog evidentiranja prebijenih potraživanja i obveza, ne možemo potvrditi da su potraživanja na datum bilance po ovom temelju iskazana realno. Uvidom u izvod otvorenih stavki na 31. 12. 2022. godine koji je dostavio FZZOIR konstatirano je da su potraživanja u knjigovodstvenoj evidenciji Zavoda po temelju inoosiguranja iskazana više za 67.789 KM u odnosu na evidencije FZZOIR-a (221.656 KM). Nije prezentirano da je Zavod poduzimao aktivnosti na usuglašavanju ovih potraživanja sa FZZOIR-om. Osim toga, obavljenom revizijom konstatirano je da Zavod nema uspostavljenju pomoćnu evidenciju (analitiku) ovih potraživanja koja bi služila kao temelj za pravovremeno i kontinuirano usuglašavanje vlastite evidencije sa FZZOIR-om. Navedeno više dobiva na važnosti budući da se potraživanja od FZZOIR-a, odnosno od inozemnih nositelja osiguranja, naplaćuju sa zakašnjenjem od nekoliko godina.**

Osim razlika u iskazanim potraživanjima, konstatirane su i razlike u iskazanim obvezama po temelju inoosiguranja u odnosu na evidencije FZZOIR-a na 31. 12. 2022. godine, što je obrazloženo u točki 6.2.3 Izvješća.

Preporuka:

- **uspostaviti odgovarajuću pomoćnu evidenciju potraživanja proizašlih iz međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju i izvršiti usuglašavanje potraživanja i obveza s FZZOIR-om.**

6.2.2 Stalna sredstva

Stalna sredstva iskazana su u vrijednosti od 175.352 KM, koliko su iskazani i izvori stalnih sredstava. Nabavna vrijednost stalnih sredstava iznosi 545.316 KM, a ispravka vrijednosti iznosi 369.964 KM. Strukturu stalnih sredstava čine zgrade nabavne vrijednosti 206.475 KM, oprema (291.387 KM) i stalna sredstva u obliku prava (47.454 KM).

Zgrade (206.475 KM) najvećim dijelom čine zgrada uprave Zavoda nabavne vrijednosti 183.978 KM i poslovna zgrada u Domaljevcu nabavne vrijednosti 19.500 KM. Zgrada uprave u Odžaku izgrađena je u dvorištu Doma zdravlja Odžak, označena kao zgrada veličine 28 x 5,5 m, na parceli KČ 290/2, PL 793 u KO Odžak. Prema zemljišnim knjigama zgrada je s pravom korištenja Doma zdravlja Odžak i društvena je svojina. Konstatiramo da za zgradu nije prezentirana dokumentacija kojom se potvrđuje da je kod nadležnih organa evidentirana kao zgrada u vlasništvu Zavoda. Zaključenim ugovorom o prijenosu vlasništva i prava korištenja nad objektom u 2003. godini, ugovorne strane (Dom zdravlja Odžak i Zavod) suglasne su da se prizna i provede faktično stanje, te kao vlasništvo – pravo korištenja nad objektom uknjiži Zavod. Prihvaćena je obveza Zavoda za provođenje ugovora kod nadležnih državnih organa, kao i utvrđivanje stvarne i knjigovodstvene vrijednosti objekta putem vještaka kao temelj za knjigovodstvenu vrijednost objekta. Procjena je izvršena 2003. godine i osnova je za evidentiranje u poslovnim knjigama Zavoda. Osim izvršene procjene, Zavod nije poduzimao aktivnosti na upisu vlasništva i prava korištenja nad objektom, kako je definirano Ugovorom iz 2003. godine.

Zavod je prezentirao vlasničku dokumentaciju za nekretninu u Domaljevcu da je vlasnik poslovnog prostora.

Za ostale poslovne prostore koje koristi (dva u Odžaku i jedan u Orašju) potpisani su ugovori o zakupu sa Domom zdravlja Odžak i Vladom. S Domom zdravlja zaključen je ugovor o zakupu za poslovni prostor područnog ureda u Odžaku i za dio poslovnog prostora za potrebe Zavoda. Ugovorom o davanju na korištenju dijela bivše zgrade ZAP-a sa Vladom za potrebe Područnog ureda u Orašju zaključen je ugovor 21. 8. 2008., bez naknade na vremenski rok od dvije godine. Nije prezentirano da je zaključen novi ugovor kojim bi se regulirala međusobna prava i obveze Zavoda i najmodavca.

U knjigovodstvenoj evidenciji evidentiran je poslovni prostor čija je nabavna vrijednost na 31. 12. 2022. godine iskazana u iznosu od 183.978 KM, za koji je pitanje vlasništva riješeno u korist Zavoda, ali nije provedeno. Osim toga, Zavod koristi tuđi poslovni prostor u Orašju, iako nema zaključen ugovor kojim bi se regulirala međusobna prava i obveze.

Preporuka:

- **poduzeti aktivnosti na upisu vlasništva nad zgradom u Odžaku i regulirati prava i obveze za korištenje poslovnog prostora u Orašju.**

Sukladno članku 18. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH, članku 66. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenih politika Zavoda iz 2022. godine izvanproračunski fondovi vrše revalorizaciju stalnih sredstava. Knjigovodstveni iznos materijalnih sredstava obavezno se korigira ako je inflacija na godišnjoj razini mjerenja rastom cijena viša od 10% ili 10% i više kumulativno od zadnje promjene vrijednosti sredstava. Revalorizacija se vrši primjenom kumulativnog iznosa rasta cijena proizvođača industrijskih proizvoda, koje objavljuje Federalni zavod za statistiku. Efekti revalorizacije povećavaju izvore stalnih sredstava za razliku između rezultata revalorizacije nabavne vrijednosti i rezultata revalorizacije otpisane vrijednosti. Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku rast cijena industrijskih proizvoda u 2022. godini iznosio je 17,4%. **Konstatirali smo da Zavod nije izvršio revalorizaciju stalnih sredstava u 2022. godini, iako je inflacija na godišnjoj razini za 2022. godinu bila preko 10%. Navedeno nije sukladno odredbama Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH, Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenim politikama Zavoda. Uzimajući u obzir sadašnju vrijednost stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava na 31. 12. 2022. godine, efekt revalorizacije bi bilo povećanje knjigovodstvene vrijednosti stalnih sredstava od 30.511 KM i izvora sredstava.**

Preporuka:

- **revalorizaciju za 2022. godinu izvršiti sukladno odredbama Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH, Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenih politika Zavoda.**

6.2.3 Kratkoročne obveze i razgraničenja

Kratkoročne obveze i razgraničenja iskazani su u iznosu od 8.106.454 KM, od čega se na kratkoročne tekuće obveze odnosi 7.977.389 KM, obveze prema zaposlenicima (87.377 KM) i na kratkoročna razgraničenja 41.688 KM.

Strukturu kratkoročnih tekućih obveza najvećim dijelom čine: obveze za liječenje u inozemstvu (6.061.401 KM), obveze prema zdravstvenim ustanovama u Županiji Posavskoj (560.285 KM), obveze za paušale u inozemstvu – obveze po zaključenim međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju (396.271 KM), obveze prema ljekarnama (365.949 KM), obveze prema zdravstvenim ustanovama – ino konvencije (213.560 KM), obveze prema zdravstvenim ustanovama izvan Županije Posavske (205.950 KM), obveze za refundaciju bolovanja (93.646 KM).

Obveze za liječenje u inozemstvu odnose se na Hrvatsku i najvećim dijelom nastale su prethodnih godina. Obveze su evidentirane u glavnoj knjizi na temelju ispostavljenih faktura o izvršenim uslugama. Obveze za liječenje u inozemstvu nisu usuglašene na datum bilance sa 19 zdravstvenih ustanova iz Hrvatske (KBC Osijek, OB Vinkovci, TBC Klenovnik, Klinika za dječije bolesti Zagreb i druge zdravstvene ustanove). Potvrđene su iskazane obveze za liječenje u inozemstvu sa zdravstvenim ustanovama u Hrvatskoj u iznosu od 1.589.023 KM po dostavljenim izvodima otvorenih stavki (IOS) KBC Zagreb (776.651 KM), Klinička bolnica Sveti duh Zagreb (39.312 KM) i Opća bolnica „Dr. Josip Benčević“ Slavonski Brod (773.060 KM), što je 26% od ukupno iskazanih obveza (6.061.401 KM). Prema članku 23. Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH pravna lica dužna su da prije sastavljanja financijskih izvješća usuglase međusobna potraživanja i obveze (konfirmacija salda), a kao dokaz postojanja određenog stanja potraživanja i obveza koriste se knjigovodstveni podaci pravnih osoba koja se unose i potvrđuju odgovarajućom knjigovodstvenom ispravom – obrazac izvod otvorenih stavki. Na temelju prezentirane dokumentacije nismo se mogli uvjeriti da je Zavod poduzimao aktivnosti na usuglašavanju obveza sa zdravstvenim ustanovama iz Hrvatske.

Preporuka:

- **prije sastavljanja financijskih izvješća izvršiti usuglašavanje obveza sukladno članku 23. Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH.**

Obveze za paušale u inozemstvu – obveze po zaključenim međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju iskazane su u iznosu od 396.271 KM i odnose se na obveze paušalnih troškova sukladno Ugovoru o socijalnom osiguranju sa Hrvatskom. **Obavljenom revizijom utvrđeno je da je uspostavljeno tzv. prebijanje obveza i potraživanja po temelju paušalnih naknada i knjigovodstveno evidentiranje prebijenih potraživanja i obveza, zbog čega ne možemo potvrditi da su obveze na datum bilance po ovom temelju realno iskazane. FZZOIR je dostavio Zavodu izvod za usuglašavanje stanja obveza i potraživanja po temelju inoosiguranja u odnosima sa državama ugovornicama prema kojem Zavod ima obveze po ovom temelju u iznosu od 516.933 KM (Republika Hrvatska 504.934 KM i Makedonija 11.200 KM), a što je više za 120.662 KM u odnosu na iznos obveza koje iskazuje Zavod (preporuka dana u okviru točke 6.2.1.2 Izvješća).**

6.2.4 Popis sredstava i obveza

Ravnatelj Zavoda je 28. 12. 2022. godine donio odluku o popisu imovine i obveza. Istog dana donesena je i odluka o imenovanju povjerenstva za popis imovine i obveza Zavoda. Odlukom o popisu određena je obveza popisa imovine, sredstava i obveza u Zavodu. Imenovano povjerenstvo nije sačinilo Plan popisa sukladno članku 5. Pravilnika o popisu imovine Zavoda, donesenog od Upravnog vijeća 2022. godine.

U siječnju 2023. godine sačinjeni su Zapisnici o popisu gotovine i popisu sredstava, te su sačinjene popisne liste, a Izvješće povjerenstva za popis sačinjeno je 15. 2. 2023. godine, koje je usvojeno Odlukom Upravnog vijeća 24. 2. 2023. godine.

U Izvješću o popisu konstatirana su stanja potraživanja (331.169 KM) i obveza (8.106.454 KM) preuzeta iz knjigovodstvenih evidencija. Popisno povjerenstvo nije sačinilo popisnu listu pojedinačno po svim dobavljačima i kupcima prema kojima nisu izmirene obveze i naplaćena potraživanja sa 31. 12. 2022. godine. Izvješće o popisu sadrži informacije o bilančnim pozicijama samo u zbirnim iznosima koji su preuzeti iz knjigovodstvene evidencije. Za preuzeta stanja iz knjigovodstva, potraživanja i obveza nisu dana obrazloženja pojedinačnih stanja. Nije izvršeno usuglašavanje knjigovodstvenog stanja potraživanja i obveza sa stvarnim stanjem.

Provedenom revizijom utvrdili smo da nije izvršen stvarni popis kratkoročnih potraživanja i obveza prema odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, zbog čega nije moglo biti izvršeno usuglašavanje knjigovodstvenog stanja ovih potraživanja i obveza sa stvarnim stanjem koje bi se utvrdilo popisom. Navedeno nije sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Preporuka:

- **redovnim godišnjim popisom utvrditi stvarno stanje potraživanja i obveza i usuglasiti knjigovodstveno sa stvarnim stanjem, kako je propisano odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

6.3. IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA

U Izvješću o novčanim tijekovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 18.261.273 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 18.118.538 KM, što je rezultiralo pozitivnim novčanim tijekom u iznosu 142.735 KM.

Izvješće o novčanim tijekovima sačinjeno je sukladno Pravilniku o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

7. JAVNE NABAVE

Upravno vijeće Zavoda je 29. 12. 2021. godine donijelo Plan javnih nabava za 2022. godinu, kojim su planirane nabave u vrijednosti od 135.228 KM³⁰ (roba u iznosu od 44.016 KM i usluga u iznosu od 91.212 KM). Izmjenama Plana nabavi od 3. 6. 2022. godine, ukupna procijenjena vrijednost planiranih nabava povećana je na 137.877 KM. Planirana su 23 izravna postupka (68.664 KM), jedan pregovarački postupak (61.521 KM) i jedan konkurentski zahtjev (7.692 KM). Zavod je u 2022. godini putem provedenih postupaka zaključio ugovore u ukupnoj vrijednosti od 99.938 KM, od toga jedan pregovarački postupak bez objave obavještenja o nabavi u iznosu od 58.406 KM i 30 izravnih sporazuma u iznosu od 41.531 KM. Obavljenom revizijom obuhvatili smo pet izravnih sporazuma i pregovarački postupak bez objave obavještenja.

Uvidom u provedeni pregovarački postupak za nabavu licence i održavanja softvera za upravljanje procesima i nadogradnju Integralnog zdravstvenog informacijskog sistema za potrebe Zavoda utvrđeno je da je postupak planiran u Planu nabava za 2022. godinu, a ugovor je zaključen u siječnju 2022. godine u trajanju od godinu dana. Pregovarački postupak vođen je sa jednim dobavljačem – „Cuspis“ d.o.o. Brčko, sukladno članku 21. Zakona o javnim nabavama, jer su oni vlasnici izvornog koda za servisiranje i nadogradnju Integralnog zdravstvenog informacijskog sistema. Početna dostavljena ponuda iznosila je 58.498 KM, a nakon obavljenih pregovora dostavljena je konačna ponuda na iznos 58.406 KM. Ponuda je prihvaćena, te je zaključen ugovor o nabavi u trajanju od 12 mjeseci.

³⁰ Planske vrijednosti iskazane su bez PDV-a, a vrijednost zaključenih ugovora su sa uključenim PDV-om

Zavod obavlja usluge platnog prometa preko transakcijskog računa koji je otvoren kod UniCredit banke d.d. Mostar. Ugovor o otvaranju i vođenju računa i obavljanju poslovanja unutarnjeg platnog prometa zaključen je 22. 3. 2021. godine na neodređeno vrijeme. Obavljanje platnog prometa vrši se uz obračun i plaćanje naknade, sukladno zaključenom ugovoru (troškovi platnog prometa u 2022. godini iznosili su 17.794 KM). **Zavod nije proveo postupak javne nabave financijskih/bankarskih usluga, što nije sukladno Zakonu o javnim nabavama.**

Preporuka:

- **provesti postupak javne nabave usluga platnog prometa sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama.**

8. SUDSKI SPOROVI

Zavod je utužen kod Trgovačkog suda u Zagrebu od KBC Zagreb, temeljem izvršenih zdravstvenih usluga u prethodnim godinama. Dug se odnosi na fakture liječenja osiguranika Zavoda, od 2004. do 2020. godine. Zavod je potvrdio usklađenost otvorenih stavki dobiven 12. 1. 2020. godine. Rješenjem suda od 16. 10. 2020., izdavanjem platnog naloga, naloženo je tuženiku (Zavod) da isplati tužitelju (Klinički bolnički centar Zagreb) iznos od 3.020.191 kuna ili 776.651 KM sa zateznom kamatom. Obveze po kojima se vodi ovaj spor evidentirane su u poslovnim knjigama Zavoda. Prigovorom tuženog, platni nalog je pobijen, kojim se navodi da rješenje nije zakonito. Tuženik osporava osnovu i visinu potraživanja tužitelja u cijelosti, te ističe prigovor zastare potraživanja po Zakonu o obveznim odnosima, prigovor promašene pasivne legitimacije i prigovor stvarne i mjesne nadležnosti suda. Prema navodima iz prigovora, pobijanim rješenjem učinjena je bitna povreda odredaba postupka, pogrešno je i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje, pogrešno je primijenjeno materijalno pravo kada je donesen platni nalog i nezakonita je odluka o troškovima dosuđenim tužitelju. Konstatiramo da nije bilo daljnjih aktivnosti po navedenom.

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Na dostavljeni Nacrt izvješća o izvršenoj financijskoj reviziji za 2022. godinu Zavod je 25. 7. 2023. godine dostavio komentar, bez dodatne dokumentacije.

Obrazloženja su dana na nalaze i preporuke u vezi s: knjigovodstvenim evidentiranjem potraživanja i obveza po temelju paušalnih naknada i naknada za stvarne troškove proizašlih iz međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, pripremanjem i izradom Financijskog plana Zavoda, dodjelom sredstava neprofitnim organizacijama putem tekućih transfera i realizacijom usluga platnog prometa bez prethodno provedenog postupka javne nabave sukladno Zakonu o javnim nabavama.

Uz komentare nisu prezentirane nove činjenice, niti je dostavljena dokumentacija koja bi utjecala na izmjene nalaza u Izvješću, za što dajemo sljedeća obrazloženja:

- u vezi s knjigovodstvenim evidentiranjem potraživanja i obveza po temelju paušalnih naknada i naknada za stvarne troškove proizašlih iz međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, u komentaru je navedeno da je konačan obračun paušalne naknade s RH za 2020. godinu primljen u 2022. godini i da je zbog toga knjiženje provedeno na način da su terećeni rashodi za 2022. godinu. Vezano za uspostavljenost tzv. prebijanje obveza i potraživanja po temelju paušalnih naknada sa RH i Srbijom u komentaru su navedena knjiženja koja je proveo Zavod (na način kako je to i prezentirano u Izvješću). Kad je riječ o stvarnim troškovima, u komentaru se navodi kronologija vezana za pružanje zdravstvenih usluga i dostavljanje obračuna za pružene usluge Zavodu, knjiženja koja je proveo Zavod (na način kako je to i prezentirano u Izvješću), kao i da Zavod smatra da je on samo posrednik između zdravstvenih ustanova i FZZOIR-a, zbog čega smatra da im to nije ni prihod ni rashod.

Također, navodi se da uspostavljena shema knjiženja stvarnih troškova nema utjecaja na financijski rezultat budući da se prilikom prispjeća sredstava od FZZOIR-a zatvaraju potraživanja i plaćaju obveze. Dato obrazloženje nije imalo utjecaja na izmjenu nalaza u Izvješću s obzirom na to da međusobna prebijanja obveza i potraživanja po temelju paušalnih naknada imaju utjecaja na knjigovodstveno evidentiranje nastalih potraživanja i obveza. Njihovom primjenom nije moguće ispuniti zahtjev Zakona o proračunima u FBiH, Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH u dijelu poštovanja modificiranog računovodstvenog načela nastanka događaja. Također, uspostavljeno knjiženje po temelju stvarnih troškova na način da se priljev sredstava od FZZOIR-a po temelju potraživanja za stvarne troškove ne iskazuje kao prihod, kao i da se za obračune zdravstvenih ustanova za stvarne troškove ne priznaje kao rashod u korist obveza, nije sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH;

- u obrazloženju vezanom za pripremu i izradu Financijskog plana navedeno je da Zavod prati dinamiku rada Vlade Županije Posavske i Skupštine Županije Posavske, te da se financijski planovi usvajaju dinamikom donošenja i usvajanja proračuna Županije Posavske. Uvažavajući dano obrazloženje, Zavod je shodno odredbama Zakona o proračunima u FBiH bio u obvezi prijedlog financijskog plana za 2022. godinu do 15. 8. 2021. godine dostaviti Ministarstvu zdravstva i socijalne politike Županije Posavske. Financijski plan Zavoda i Odluku o načinu izvršenja financijskog plana Zavod je dostavio tek 30. 12. 2021. godine nadležnom Ministarstvu;
- u vezi s dodjelom sredstava neprofitnim organizacijama putem tekućih transfera, u komentaru je navedeno da se ovi transferi planiraju na temelju zahtjeva resornog ministarstva kao jedan od vidova pomoći u radu udruga. Zavod smatra da je to legitimno pravo dodjele financijskih sredstava jer se i same udruge na neki način bave zdravstvenom zaštitom. Dano obrazloženje nije imalo utjecaja na izmjenu nalaza u Izvješću s obzirom na to da je člankom 31. Zakona o zdravstvenom osiguranju propisano za koje namjene se izdvajaju sredstva iz obveznog zdravstvenog osiguranja;
- u obrazloženju vezanom za realizaciju usluga platnog prometa bez prethodno provedenog postupka javne nabave sukladno Zakonu o javnim nabavama, navedeno je da na prostoru općine Odžak, gdje je sjedište Zavoda, djeluju dvije poslovne jedinice banaka (Raiffeisen bank d.d. i UniCredit bank d.d.), zbog čega su ograničeni u mogućnosti provođenja javne nabave usluga platnog prometa. Dano obrazloženje nije imalo utjecaja na izmjenu nalaza u Izvješću.

Reviziju Zavoda zdravstvenog osiguranja Županije Posavske obavio je revizorski tim u sastavu: Perislav Delić – vođa tima, i Nermina Mahmutović – članica tima.

Vođa tima

Perislav Delić, s. r.

Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom

Mia Buljubašić, s. r.

Rukovoditeljica Sektora
za financijsku reviziju
zavoda, fondova i agencija

Marijana Milićević, s. r.

V. PRIVICI

1. GODIŠNJA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

2. IZJAVA RUKOVODSTVA

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

OBRAZAC GIB

Identifikacijski broj: 4254014250006

šifra po kvalifikacionoj
djelatnosti: 8430

Organizacijski broj: 0201

Nadležno ministarstvo: Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne Operativni broj: _____
politike Županije Posavske - Orašje

Funkcionalni kod: 0500

Potrošačka jedinica-glava: Zavod zdravstvenog osiguranja Županije Posavske - Odžak

Sjedište potrošačke jedinice: Odžak

Fond: 01

Pojedinačni obrasci: X

Konsolidovani obrasci: _____

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA
Period izvještavanja : od 01.01.2022. do 31.12.2022.godine

R.b.	Broj Konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-3)	Procena t 4/3 x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
	1	2		3	4	5	6	7
1		PRIHODI (2+17+36)	200	17.910.000	18.267.482	16.264.597	357.482	102,0%
2	710000	PRIHODI OD POREZA (3+7+9+11+13+14+15+16)	201	16.780.500	17.204.132	15.300.059	423.632	102,5%
3	711000	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća (4+5+6)	202	0	0	0	0	#DIV/0!
4	711100	Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	203				0	#DIV/0!
5	711200	Porezi na dobit preduzeća	204				0	#DIV/0!

6	711900	Porez na dobit banaka i dr.fin.organizacija, društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	205					0	#DIV/0!
7	712000	Doprinosi za socijalnu zaštitu (7=8)	206	16.780.500	17.204.132	15.300.059	423.632	102,5%	
8	712100	Doprinosi za socijalnu zaštitu	207	16.780.500	17.204.132	15.300.059	423.632	102,5%	
9	713000	Porezi na plaću i radnu snagu (13=14)	208	0	0	0	0	#DIV/0!	
10	713100	Porezi na plaću (zaostale uplate poreza)	209				0	#DIV/0!	
11	714000	Porez na imovinu (15=16)	210	0	0	0	0	#DIV/0!	
12	714100	Porez na imovinu	211				0	#DIV/0!	
13	715000	Domaći porezi na dobra i usluge	212				0	#DIV/0!	
14	716000	Porezi na dohodak	213				0	#DIV/0!	
15	717000	Prihodi od indirektnih poreza	214				0	#DIV/0!	
16	719000	Ostali porezi	215				0	#DIV/0!	
17	720000	NEPOREZNI PRIHODI (18+26+34+35)	216	689.500	676.611	564.853	-12.889	98,1%	
18	721000	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika (19+.....+25)	217	2.200	11.671	953	9.471	530,5%	
19	721100	Prihodi od nefin.javnih preduzeća i fin. Institucija	218				0	#DIV/0!	
20	721200	Ostali prihodi od imovine	219	200	127	73	-73	63,5%	
21	721300	Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	220				0	#DIV/0!	
22	721400	Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	221				0	#DIV/0!	
23	721500	Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	222	2.000	11.543	880	9.543	577,2%	
24	721600	Prihodi od privatizacije	223				0	#DIV/0!	
25	721700	Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	224				0	#DIV/0!	
26	722000	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga (27+.....33)	225	687.300	664.940	563.900	-22.360	96,7%	
27	722100	Administrativne takse	226				0	#DIV/0!	
28	722200	Sudske takse	227				0	#DIV/0!	
29	722300	Komunalne naknade i takse	228				0	#DIV/0!	
30	722400	Ostale budžetske naknade i takse	229				0	#DIV/0!	
31	722500	Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	230				0	#DIV/0!	
32	722600	Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	231	687.300	664.940	563.900	-22.360	96,7%	

33	722700	Neplanirane uplate-prihodi	232					0	#DIV/0!
34	723000	Novčane kazne	233						
35	777000	Drugi tekući prihodi	234					0	#DIV/0!
36		PRIMLJENI TRANSFERI (Transferi i donacije) (37+38+39+40+41+42)	235		440.000	386.739	399.685	-53.261	87,9%
37	731100	Primljeni tekući transferi od inostranih Vlada i međunarodnih organizacija	236					0	#DIV/0!
38	732100	Primljeni transferi od ostalih nivoa vlasti	237		440.000	386.739	399.685	-53.261	87,9%
39	741100	Primljeni kapitalni transferi od inostranih Vlada	238					0	#DIV/0!
40	742100	Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	239						
41	742200	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	240					0	#DIV/0!
42	733100	Donacije	241					0	#DIV/0!
43		R A S H O D I (44+47+48+58+67+75+80)	242		17.895.400	17.418.893	15.758.781	-476.507	97,3%
44	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih (45+46)	243		930.990	906.398	775.067	-24.592	97,4%
45	611100	Bruto plaće i naknade plaća	244		742.540	726.089	638.937	-16.451	97,8%
46	611200	Naknade troškova zaposlenih	245		188.450	180.309	136.130	-8.141	95,7%
47	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	246		78.000	76.302	69.033	-1.698	97,8%
48	613000	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (49+.....+57)	247		15.000.410	14.695.657	13.251.733	-304.753	98,0%
49	613100	Putni troškovi	248		4.600	1.782	1.453	-2.818	38,7%
50	613200	Izdaci za energiju	249		24.950	22.190	22.472	-2.760	88,9%
51	613300	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	250		31.300	27.907	25.644	-3.393	89,2%
52	613400	Nabavka materijala i sitnog inventara	251		1.218.100	1.137.824	1.041.499	-80.276	93,4%
53	613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	252		3.490	2.937	1.770	-553	84,2%
54	613600	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	253		15.300	15.300	15.300	0	100,0%
55	613700	Izdaci za tekuće održavanje	254		9.800	3.509	4.039	-6.291	35,8%
56	613800	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	255		73.000	36.049	43.049	-36.951	49,4%
57	613900	Ugovorene i druge posebne usluge	256		13.619.870	13.448.159	12.096.507	-171.711	98,7%
58	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi (59+.....+66)	257		1.836.000	1.740.536	1.662.948	-95.464	94,8%
59	614100	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	258		630.000	611.784	531.420	-18.216	97,1%
60	614200	Tekući transferi pojedincima	259		1.190.000	1.113.477	1.116.392	-76.523	93,6%
61	614300	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	260		15.000	15.000	15.000	0	100,0%

62	614400	Subvencije javnim preduzećima	261				0
63	614500	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	262				0
64	614600	Subvencije finansijskim institucijama	263				0
65	614700	Tekući transferi u inostranstvo	264				0
66	614800	Drugi tekući rashodi	265	1.000	275	136	-725
67	615000	Kapitalni transferi (68+.....+74)	266	0	0	0	0
68	615100	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	267				0
69	615200	Kapitalni transferi pojedincima	268				0
70	615300	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	269				0
71	615400	Kapitalni transferi javnim preduzećima	270				0
72	615500	Kapitalni transferi privatnim preduzećima i poduzetnicima	271				0
73	615600	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	272				0
74	615700	Kapitalni transferi u inostranstvo	273				0
75	616000	Izdaci za kamate (76+.....+79)	274	0	0	0	0
76	616100	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	275				0
77	616200	Izdaci za inostrane kamate	276				0
78	616300	Kamate na domaće pozajmljivanje	277				0
79	616500	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama	278				0
80	600000	Tekuća budžetska rezerva	279	50.000			-50.000
81		TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (1 minus 43)	280	14.600	848.589	505.816	833.989
82		TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	281				0
83		PRIMICI OD PRODAJE STALNIH SREDSTAVA (84+85+86)	282	0	0	0	0
84	811100	Primici od prodaje stalnih sredstava	283				0
85	811200	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	284				0
86	811900	Ostali kapitalni primici	285				0
87	821000	IZDACI ZA NABAVKU STALNIH SREDSTAVA (88+.....+93)	286	4.600	2.295	2.972	-2.305
88	821100	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	287				0
89	821200	Nabavka građevina	288				0
90	821300	Nabavka opreme	289	4.600	2.295	2.972	-2.305
91	821400	Nabavka ostalih stalnih sredstava	290				0
92	821500	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	291	0			0
93	821600	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	292				0

94		NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (87 minus 83)	293	4.600	2.295	2.972	-2.305	49,9%
95		NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (81 minus 94)	294	10.000	846.294	502.844	836.294	8462,9%
96		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	295				0	#DIV/0!
97		PRIMICI OD FINANSIJSKE IMOVINE (98+.....+104)	296	0	0	0	0	#DIV/0!
98	813100	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	297				0	#DIV/0!
99	813200	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	298				0	#DIV/0!
100	813300	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	299				0	#DIV/0!
101	813400	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	300				0	#DIV/0!
102	813500	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i zajedničkim ulaganjima	301				0	#DIV/0!
103	813600	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	302				0	#DIV/0!
104	813700	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	303				0	#DIV/0!
105	822000	IZDACI ZA FINANSIJSKU IMOVINU (106+.....+112)	304	0	0	0	0	#DIV/0!
106	822100	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	305				0	#DIV/0!
107	822200	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i	306				0	#DIV/0!
108	822300	Pozajmljivanje javnim preduzećima	307				0	#DIV/0!
109	822400	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	308				0	#DIV/0!
110	822500	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	309				0	#DIV/0!
111	822600	Ostala domaća pozajmljivanja	310				0	#DIV/0!
112	822700	Pozajmljivanje u inostranstvo	311				0	#DIV/0!
113		NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (97 minus 105)	312	0	0	0	0	#DIV/0!
114		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	313				0	#DIV/0!

115		PRIMICI OD ZADUŽIVANJA (116+120)	314	0	0	0	0	#DIV/0!
116	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja (117+118+119)	315	0	0	0	0	#DIV/0!
117	814100	Zajmovi primljeni kroz državu	316				0	#DIV/0!
118	814200	Primici od inostranog zaduživanja	317				0	#DIV/0!
119	814300	Primici od domaćeg zaduživanja	318				0	#DIV/0!
120	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja (121+122+123)	319	0	0	0	0	#DIV/0!
121	815100	Zajmovi primljeni kroz državu	320				0	#DIV/0!
122	815200	Primici od inostranog zaduživanja	321				0	#DIV/0!
123	815300	Primici od domaćeg zaduživanja	322				0	#DIV/0!
124	823000	IZDACI ZA OTPLATE DUGOVA (125+.....+130)	323	0	0	0	0	#DIV/0!
125	823100	Otplate dugova primljenih kroz državu	324				0	#DIV/0!
126	823200	Vanjske otplate	325				0	#DIV/0!
127	823300	Otplate domaćeg pozajmljivanja	326				0	#DIV/0!
128	823400	Otplata unutrašnjeg duga	327				0	#DIV/0!
129	823500	Otplata duga po izdanim garancijama	328				0	#DIV/0!
130	823600	Otkup duga	329				0	#DIV/0!
131		NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA (115 minus 124))	330	0	0	0	0	#DIV/0!
132		UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (95+113+131)	331	10.000	846.294	502.844	836.294	8462,9%
133		SINTETIČKA KLASIFIKACIJA FUNKCIJA VLADE (COFOG) (134+143+149+156+166+173+180+187+194+203)	332	17.900.000	17.421.188	15.761.753	-478.812	97,3%

185	075	liR Zdravstvo	384				0	#DIV/0!
186	076	Zdravstvo n. k.	385	700.211	675.189	588.576	-25.022	96,4%
187	08	Rekreacija, kultura i religija (188+.....+193)	386	0	0	0	0	#DIV/0!
188	081	Usluge sporta i rekreacije	387				0	#DIV/0!
189	082	Usluge kulture	388				0	#DIV/0!
190	083	Usluge emitiranja i izdavaštva	389				0	#DIV/0!
191	084	Religijske i druge zajedničke usluge	390				0	#DIV/0!
192	085	liR Rekreacija, kultura i religija	391				0	#DIV/0!
193	086	Rekreacija, kultura i religija n. k.	392				0	#DIV/0!
194	09	Obrazovanje (195+.....+202)	393	0	0	0	0	#DIV/0!
195	091	Predškolsko i osnovno obrazovanje	394				0	#DIV/0!
196	092	Srednje obrazovanje	395				0	#DIV/0!
197	093	Obrazovanje poslije srednje škole koje nije visoko obrazovanje	396				0	#DIV/0!
198	094	Visoko obrazovanje	397				0	#DIV/0!
199	095	Obrazovanje koje nije definirano nivoom	398				0	#DIV/0!
200	096	Pomoćne usluge obrazovanju	399				0	#DIV/0!
201	097	liR Obrazovanje	400				0	#DIV/0!
202	098	Obrazovanje n. k.	401				0	#DIV/0!
203	10	Socijalna zaštita (204+.....+212)	402	1.226.726	1.137.409	1.144.365	-89.317	92,7%
204	101	Bolest i hendikepiranost	403	1.226.726	1.137.409	1.144.365	-89.317	92,7%
205	102	Starost	404				0	#DIV/0!
206	103	Nasljednici	405				0	#DIV/0!
207	104	Porodica i djeca	406				0	#DIV/0!
208	105	Nezaposlenost	407				0	#DIV/0!
209	106	Stanovanje	408				0	#DIV/0!
210	107	Socijalno isključenje n. k.	409				0	#DIV/0!
211	108	liR Socijalna zaštita	410				0	#DIV/0!
212	109	Socijalna zaštita n. k.	411				0	#DIV/0!

U Odžaku

Certificirani računovodja **Mato Lukić - Kovačić**

Dana 16.02.2023.godine Broj dozvole: 0734/5

Mato Lukić Kovačić
certificirani računovodja
broj: 0734/5

Rukovodilac:

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Ministarstvo zdravstva i socijalne politike
Nadležno ministarstvo

ZAVOD ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA ŽUPANIJE POSAVSKE ODŽAK
Potrošačka jedinica - glava

Odžak
Sjedište potrošačke jedinice

Obrazac BS
4254014250006

Identifikacioni broj
84.30

Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti
0201

Organizacioni broj
000000

Operativni broj
500

Funkcionalni kod
01

Fond

Pojedinačni obrasci:

Konsolidovani obrasci:

BILANS STANJA
na dan 31.12.2022. godine

- u KM -

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
1	2	3	4	5	6	7
1		I AKTIVA				
2	100000+ 200000	A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (3 do 10)	001	1.024.541	875.599	117,01
3	110000	Novčana sredstva i plemeniti metali	002	693.372	550.638	125,92
4	120000	Vrijednosni papiri	003			
5	130000	Kratkoročna potraživanja	004	331.169	324.961	101,91
6	140000	Kratkoročni plasmani	005			
7	160000	Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama	006			
8	210000	Zalihe materijala i robe	007			
9	220000	Zalihe sitnog inventara	008			
10	190000	Kratkoročna razgraničenja	009			
11	000000	B. Stalna sredstva (14+17+20+21)	010	175.352	187.716	93,41
12	011000	Stalna sredstva	011	545.316	544.008	100,24
13	011900	Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	012	369.964	356.292	103,84
14	011-0119	Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (12-13)	013	175.352	187.716	93,41
15	020000	Dugoročni plasmani	014			
16	029000	Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	015			
17	020-029	Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (15-16)	016			
18	031000	Vrijednosni papiri	017			
19	031900	Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	018			
20	031-0319	Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (18-19)	019			
21	09	Dugoročna razgraničenja	020			
22		UKUPNA AKTIVA (2+11) = 41	021	1.199.893	1.063.315	112,84

10252615349318

str. 1 od 2

Kontrolni broj: 10252615349318

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
	1	2	3	4	5	6
23		II PASIVA				
24	300000	A. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (25 do 30)	022	8.106.454	8.803.804	92,08
25	310000	Kratkoročne tekuće obaveze	023	7.977.389	8.693.065	91,77
26	320000	Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	024			
27	330000	Kratkoročni krediti i zajmovi	025			
28	340000	Obaveze prema zaposlenicima	026	87.377	82.895	105,41
29	360000	Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	027			
30	390000	Kratkoročna razgraničenja	028	41.688	27.844	149,72
31	400000	B. Dugoročne obaveze i razgraničenja (32+33+34)	029			
32	410000	Dugoročni krediti i zajmovi	030			
33	420000	Ostale dugoročne obaveze	031			
34	490000	Dugoročna razgraničenja	032			
35	500000	C. Izvori stalnih sredstava (36+37+38+39-40)	033	-6.906.561	-7.740.489	89,23
36	510000	Izvori stalnih sredstava	034	175.352	187.716	93,41
37	520000	Ostali izvori sredstava	035			
38	530000	Izvori sredstava rezervi	036			
39	590000	Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	037			
40	590000	Neraspoređeni višak rashoda nad приходima	038	7.081.913	7.928.205	89,33
41		UKUPNA PASIVA (24+31+35) = 22	039	1.199.893	1.063.315	112,84

Odžak, 23.02.2023.

Mjesto i datum

LUKIĆ-KOVAČIĆ (IVAN) MATO

Certifikovani računovođa

Josip Vidović

Rukovodilac

0734/5

Broj dozvole

M.P.

031/762-787

Kontakt

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Ministarstvo zdravstva i socijalne politike
Nadležno ministarstvo

ZAVOD ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA ŽUPANIJE POSAVSKE ODŽAK
Potrošačka jedinica - glava

Odžak
Sjedište potrošačke jedinice

4254014250006

Identifikacioni broj

84.30

Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti

0201

Organizacioni broj

000000

Operativni broj

500

Funkcionalni kod

01

Fond

Pojedinačni obrasci:

Konsolidovani obrasci:

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA
Period izvještavanja od 1.1.2022. do 31.12.2022. godine

- u KM -

Redni broj	Broj konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Iznos
1	2	3	4	
		I NOVČANI PRIMICI		
1		Prihodi (od 2 do 6)	450	18.261.273
2	710000	Prihodi od poreza	451	17.197.924
3	720000	Neporezni prihodi	452	676.610
4	730000	Tekući transferi (transferi i donacije)	453	386.739
5	740000	Kapitalni transferi	454	
6	770000	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	455	
7		Kapitalni primici i transferi (redni broj 8)	456	
8	811000	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	457	
9		Finansiranje (10+11+12)	458	
10	813000	Primici od finansijske imovine	459	
11	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja	460	
12	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja	461	
13		UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1+7+9)	462	18.261.273
		II NOVČANE ISPLATE		
15		Rashodi (od 16 do 21)	463	18.116.243
16	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	464	902.231
17	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	465	75.986
18	613000	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	466	15.327.912
19	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	467	1.810.114
20	615000	Kapitalni transferi	468	
21	616000	Izdaci za kamate	469	
22		Kapitalni izdaci (redni broj 23)	470	2.295
23	821000	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	471	2.295
24		Finansiranje (25+26)	472	
25	822000	Izdaci za finansijsku imovinu	473	
26	823000	Izdaci za otplate dugova	474	
27		UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15+22+24)	475	18.118.538
28		NETO NOVČANI PRIMICI/ISPLATE (13 minus 27) ili (27 minus 13)	476	142.735
29		SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	477	550.638
30		SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28+29)	478	693.373

Odžak, 23.02.2023.
Mjesto i datum

LUKIĆ-KOVAČIĆ (IVAN) MATO
Certifikovani računovođa

Josip Vidović
Rukovodilac

0734/5
Broj licence

M.P.

031/762-787
Kontakt

Kontrolni broj: 153160110321

str. 1 od 1

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ZAVOD ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA
ŽUPANIJE POSAVSKE
ODŽAK

Tel: 031 762 562
Fax: +387 31 763 793

E-mail: zdravstveno.osiguranje.zuppos@tel.net.ba

Broj protokola: 1.1.-14-1300/23
Datum: 25.07.2023.godine

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH

IZJAVA RUKOVODSTVA

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI-ja 2580) daje se u vezi s vašom finansijskom revizijom **Zavoda zdravstvenog osiguranja Županije Posavske** za 2022. godinu, u svrhu izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu s posebnim propisima Federacije BiH za budžetske korisnike o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Izjava se daje i u svrhu potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, prikazane u finansijskim izvještajima **Zavoda zdravstvenog osiguranja Županije Posavske**, u svim značajnim aspektima usklađene s nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potvrđujemo sljedeće (po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bismo se odgovarajuće informisali):

Finansijski izvještaji

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu finansijskih izvještaja u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti, razumne su i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana adekvatno su računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju.
- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvređivanja imovine.
- Preduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava za slučajeve koji su nam bili poznati.
- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.

- Nabavke roba, usluga i radova proveli smo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i obezbjeđivanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.
- Postupili smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem periodu), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Sve transakcije su evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentovane u finansijskim izvještajima.

Omogućili smo vam:

- pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji, za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja;
- pristup svim informacijama o sudskim sporovima u toku, pokrenutim protiv **Zavoda zdravstvenog osiguranja Županije Posavske** i koje je pokrenuo **Zavod zdravstvenog osiguranja Županije Posavske** i procjenu ishoda tih sporova;
- pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnjenja i isplate po tim osnovama;
- dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije;
- neograničen pristup osobama u **Zavodu za zdravstveno osiguranje Županije Posavske** za koje ste utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Otkrili smo vam sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo vam identitet povezanih stranaka subjekta i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo sve informacije u vezi s prevarom ili sumnjom da ona postoji, za koje imamo saznanja i koje mogu uticati na subjekt, a uključuju:
 - rukovodstvo;
 - zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli ili
 - ostale, gdje prevara može imati značajan učinak na finansijske izvještaje.

Odgovorna osoba
Ravnatelj Zavoda
Josip Vidović dipl.oec.

